

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
CONSILIUL JUDEȚEAN

PROIECT DE HOTĂRÂRE NR. 117/15.04.2025

privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024

Președintele Consiliului Județean Constanța, Florin Mitroi, în baza prerogativelor stabilite de lege și a inițiativei exprimate în referatul de aprobare nr.14261/10.04.2025, în calitate sa de inițiator:

- **luând act de** Nota de fundamentare a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, înaintată Consiliului Județean Constanța prin adresa nr. 2169/07.04.2025, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 13847/07.04.2025;
- **văzând** raportul de specialitate nr.14269/10.04.2025 al Direcției Generale Economico-Financiare; raportul de specialitate nr. 14399/10.04.2025 al Compartimentului Instituții Subordonate din cadrul Direcției Generale Administrație Locală;
- **în bază** prevederilor art. 7 alin. (2) din Codul Civil al României, adoptat prin Legea nr. 287/2009, republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 173 alin. (1) lit. f) din O.U.G. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 22 alin. (1) și (2) și art. 24 din Legea muzeelor și colecțiilor publice nr.311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 83 alin. (19) din Legea nr.198/2023 a învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 128 alin. (6) din Legea nr.199/2023 a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederilor art. 21 alin. (3) și (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **ținând cont de** prevederile art. 59 alin. (1), art. 61, art. 62, art. 80 și 81 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată și actualizată;

În temeiul dispozițiilor art. 182 alin. (2) din O.U.G. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

PROPUNE

Articol unic: Anexa nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024 privind stabilirea unor tarife, taxe și taxe speciale pentru anul 2025 se modifică și va avea cuprinsul prevăzut în Anexa la prezentul act administrativ.

Prezentul proiect de hotărâre urmează a fi înscris pe ordinea de zi a şedinţei din _____2025, după ce va fi adus la cunoştinţă publică, conform art. 7 alin. (2) din Legea nr. 52/2003, înainte de a fi supus spre avizare de către Secretarul General următoarelor comisii de specialitate: Buget-Finanţe; Juridică, Administraţie şi Ordine Publică; Educaţie, Sport, Tineret, Cultură şi Turism, în vederea examinării, formulării de amendamente în scris, după caz, precum şi întocmirii avizului cu privire la adoptarea sau, după caz, respingerea proiectului.

INIȚIATOR
PREŞEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN CONSTANȚA FLORIN MITROI

Avizează,
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Nesrin GEAFAR

A. Tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți

TARIFE VIZITARE	NIVEL TARIFE						CARD ACCES MULTIPLU	
		Tarif întreg lei	Tarif pensionari lei	Tarif Elevi/studenti lei	Tarif ghidaj Lei	Tarif foto/video Persoane juridice evenimente culturale	Adulți	Elevi, studenți
MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	75 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexe muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis	18 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexe muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis
	MORMÂNTUL PICTAT HYPOGEU	16 lei	8 lei	4 lei	Nu este cazul	445 lei		
	EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC	25 lei	12 lei	6 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL ADAMCLISI	MONUMENTUL TRIUMFAL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	MUZEUL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATEA TROPAEUM TRAIANI	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL HISTRIA	MUZEUL HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATE HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL CARSUM HÂRȘOVA	MUZEUL CARSUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
	CETATE CARSUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA	CETATE CAPIDAVA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODA	CENTRUL HAMANGIA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		

REFERAT DE APROBARE

**la proiectul de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean
Constanța nr. 225 din 19.12.2024**

Motivul adoptării proiectului de hotărâre:

1. Descrierea situației actuale:

Prin Nota de fundamentare, înaintată Consiliului Județean Constanța prin adresa nr. 2169/07.04.2025 (înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 13847/07.04.2025), Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța a propus revizuirea tarifelor aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției, precum: vânzarea de bilete/abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video; lucrările științifice arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric – arheologic.

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

“(1) Activitatea muzeelor și a colecțiilor publice de drept public se finanțează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz”;

(2) Veniturile proprii provin din tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice, din donații și sponsorizări, din alte activități specifice”.

De asemenea, art. 24 din același act normativ dispune faptul că:

“(1) Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice sunt stabilite de conducerea acestora;

(2) În cazul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public, tarifele stabilite de acestea sunt aprobate de autoritatea în a cărei subordine se află, conform dispozițiilor legale în vigoare”.

1.1. Cerințe care reclamă necesitatea și oportunitatea actului administrativ:

Necesitatea revizuirii tarifelor a avut în vedere faptul că, în structura M.I.N.A.C. au intervenit o serie de modificări, precum închiderea expoziției permanente ca urmare a intrării în proces de reabilitare a clădirii – Muzeul de Istorie și Arheologie Constanța (fiind estimat un impact financiar negativ), dar și ca urmare a faptului că, în cursul anului 2025, s-au deschis/se vor deschide circuitului de vizitare două puncte muzeale noi (Mormântul Pictat Hypogeu și Cetatea Carsium), iar punctul Edificiul Roman cu Mozaic va fi redeschis publicului vizitator odată cu finalizarea proiectului de reabilitare.

De asemenea, trebuie menționat faptul că fundamentarea modificării tarifelor de către instituția de cultură subordonată a fost întemeiată și prin luarea în considerare a raportului de consultanță, întocmit la solicitarea acesteia (și finalizat în data de 30.01.2025). Totodată, în stabilirea tarifelor care ar trebui

practicate de instituția muzeală pentru activitățile/lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 240 alin. (2) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, apreciez că adoptarea proiectului de hotărâre este necesară și oportună, în vederea respectării prevederilor legale în vigoare.

La modificarea tarifelor încasate de M.I.N.A.C. au fost avute în vedere prevederile:

- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 22 alin. (1) și (2) și art. 24 din Legea muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 83 alin. (19) din Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 128 alin. (6) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 21 alin. (3) și (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Schimbări preconizate:

Modificarea tarifelor cuprinse în Anexa nr. 6c la H.C.J.C. nr. 225/19.12.2024, conform Anexei la proiectul de hotărâre supus dezbaterii și aprobării Consiliului Județean Constanța.

Impactul socio-economic:

Prin aprobarea proiectului de hotărâre se urmărește, în raport cu tarifele modificate, oferirea unor servicii publice de calitate de către instituția de cultură subordonată, precum și asigurarea desfășurării în bune condiții a activității a acesteia.

Impactul financiar asupra bugetului:

Tarife, cuprinse în anexa la proiectul de hotărâre, vor fi încasate, conform clasificăției bugetare, în conturile de venituri ale instituției muzeale subordonate Consiliului Județean Constanța, acestea constituind venituri proprii ale M.I.N.A.C.

Impactul financiar estimat al noilor tarife aplicabile biletelor de acces la punctele muzeale este unul pozitiv în anul 2025 pentru instituția subordonată, iar la determinarea acestuia au fost avute în vedere inclusiv tarifele propuse pentru noile puncte muzeale care se vor deschide în acest an: Punctul Muzeal Cetate Carsium, Edificiul Roman cu Mozaic și Mormântul Pictat Hypogeu. La stabilirea impactului financiar estimat la nivelul M.I.N.A.C. s-a avut în vedere numărul de vizitatori din anul anterior.

Impactul asupra sistemului juridic:

La data adoptării proiectului de hotărâre se modifică conținutul Anexei nr. 6c la H.C.J.C. nr. 225/19.12.2024.

Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de hotărâre

Nu este cazul. Propunerea de proiect este întemeiată în baza Notei de fundamentare a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

Măsuri de implementare necesare, modificări instituționale și functionale:

După adoptarea hotărârii, aceasta va fi comunicată în termenul legal către Instituția Prefectului Județului Constanța, în vederea exercitării controlului de legalitate, Direcției Generale Economico-Financiare și Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, pentru punerea în aplicare. Totodată, această hotărâre se aduce la cunoștință publică, prin postare, pe site-ul Consiliului Județean Constanța.

Anexe

- Nota de fundamentare a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, (înaintată Consiliului Județean Constanța prin adresa nr. 2169/07.04.2025, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 13847/07.04.2025) și atașat acesteia, raportul de consultanță întocmit de expertul contabil Stanciu Antoanela.

În concluzia celor exprimate în anterioritate, supun spre dezbateră și aprobare Consiliului Județean prezentul *proiect de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024.*

**PRESEDINTE,
Florin MITROI**

RAPORT DE SPECIALITATE

proiectul de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024

Având în vedere proiectul de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024, referatul de aprobare nr. 14261/10.04.2025 al Președintelui Consiliului Județean Constanța și luând în considerare prevederile:

- Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:
  - art. 22 alin. (1): *“Activitatea muzeelor și a colecțiilor publice de drept public se finanțează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz”* și alin. (2): *“Veniturile proprii provin din tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice, din donații și sponsorizări, din alte activități specifice”*;
  - art. 24: *“Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice sunt stabilite de conducerea acestora. În cazul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public, tarifele stabilite de acestea sunt aprobate de autoritatea în a cărei subordine se află, conform dispozițiilor legale în vigoare”*;
- Legii nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare, art. 83 alin. (19) Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră: *“Elevii beneficiază de tarife reduse cu minimum 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate”*;
- Legii nr. 199/2023 a învățământului superior, actualizată, art. 128 alin. (6), potrivit căroră: *“Studentii beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la bazele sportive publice, precum și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate”*;
- Legii nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 21:
“...(3) Copilul cu handicap, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive;

(4) Adulții cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive, astfel:

a) adultul cu handicap grav sau accentuat, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate;

b) adultul cu handicap mediu și ușor beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți”;

Astfel,

Este propusă spre aprobare Consiliului Județean modificarea Anexei nr. 6c la H.C.J.C. nr. 225/19.12.2024, conform anexei la proiectul de hotărâre, respectiv modificarea tarifelor încasate pentru serviciile oferite de către Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, instituție muzeală subordonată Consiliului Județean Constanța, după cum urmează:

- tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți;
- tarife pentru tranșe de bilete și carduri de acces multiplu;
- tarife de cost pentru contractele de cercetare arheologică preventivă: supraveghere arheologică, cercetare arheologică, diagnostic și studiu istorico-arheologic.

Materialul propus a fost fundamentat în temeiul Notei de fundamentare a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, înaintată Consiliului Județean Constanța prin adresa nr. 2169/07.04.2025, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 13847/07.04.2025. Menționăm faptul că propunerea de modificare a tarifelor de către instituția de cultură subordonată a avut în vedere și argumentele exprimate de consultantul expert contabil în raportul de consultanță, întocmit la solicitarea instituției și finalizat la data de 30.01.2025. Totodată, în stabilirea tarifelor care ar trebui practicate de instituția muzeală pentru activitățile/lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii.

Cu privire la impactul financiar generat de modificarea tarifelor percepute de M.I.N.A.C. asupra bugetului Județului Constanța, sumele reprezentând tarife cuprinse în anexa la proiectul de hotărâre, constituie venituri proprii ale instituției muzeale subordonate și fiind încasate, conform clasificăției bugetare, în conturile de venituri ale acesteia, conduce la diminuarea subvenției acordate pentru instituția de cultură.

Conform fundamentării M.I.N.A.C, impactul financiar estimat al noilor tarife aplicabile biletelor de acces la punctele muzeale (fiind avut în vedere numărul de vizitatori din anul anterior și inclusiv tarifele propuse pentru noile puncte muzeale care se vor deschide în acest an: Punctul Muzeal Cetate Carsium, Edificiul Roman cu Mozaic și Mormântul Pictat Hypogeu) și a tarifelor de cost pentru contractele de cercetare arheologică preventivă va fi unul pozitiv pentru instituția de cultură în anul 2025, respectiv de

aproximativ +1.071.750 lei (+260.000 lei – din vânzarea estimată de bilete pentru vizitatori și +811.750 lei – din încasarea de tarife pentru cercetare arheologică).

În considerarea celor exprimate anterior, apreciem că *proiectul de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6c la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225 din 19.12.2024* este în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare, drept urmare îl înaintăm spre analiză și aprobare Consiliului Județean, în forma prezentată.

DIRECTOR GENERAL,
Emilia Georgeta ȚUȚUI

Șef Serviciu,
Veronica CÎRCIU

Întocmit,
Cristian George NEDELCU

RAPORTUL DE SPECIALITATE
la proiectul de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6C la Hotărârea Consiliului Județean
Constanța nr. 225/19.12.2024

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța este o instituție publică de cultură cu personalitate juridică, ce funcționează în subordinea Consiliului Județean Constanța, potrivit Legii muzeelor și colecțiilor publice nr.311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Consiliul Județean Constanța sprijină cultura și accesul la cultură, în calitatea sa de autoritate a administrației publice locale fiind abilitată și competentă pentru a promova desfășurarea activităților cultural-artistice în interesul comunităților locale din județ.

Compartimentul Coordonarea Instituțiilor Subordonate analizând Referatul de aprobare nr.14.261/10.04.2025 al Președintelui Consiliului Județean Constanța, propunem aprobarea proiectului astfel cum a fost înaintat pentru considerentele ce urmează:

Art.24 din Legea nr.311/2003, republicată privind muzeele și colecțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește faptul că: „Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzee și colecții publice sunt stabilite de conducerea acestora.

În cazul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public, tarifele stabilite de acestea sunt aprobate de autoritatea în a cărei subordine se află, conform dispozițiilor legale în vigoare”.

Potrivit art.84 alin.(4) și art.205 alin.(3) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, elevii și studenții beneficiază de tarife reduse cu minimum 75% pentru accesul la muzee, la concerte, la spectacole de teatru și operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

Art.21, alin.(1), alin.(2), alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc următoarele obligații:

„(1) Autoritățile competente ale administrației publice au obligația să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la *valorile culturii*, la obiectivele de *patrimoniu*, turistice, sportive și de petrecere a timpului liber.

(2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la *cultură*, sport și turism, autoritățile administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să sprijine participarea persoanelor cu handicap și a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive și turistice;

b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări și activități culturale, sportive, de petrecere a timpului liber;

c) să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap;

d) să sprijine activitatea organizațiilor sportive ale persoanelor cu handicap.

(3) Copilul cu handicap, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, *muze*, manifestări artistice și sportive.

(4) Adulții cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, *muzee*, manifestări artistice și sportive, astfel:

- a) adultul cu handicap grav sau accentuat, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate;
- b) adultul cu handicap mediu și ușor beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți”.

Prin adresa nr.2.169/07.04.2025 înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr.13.847/07.04.2025, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța propune revizuirea tarifelor aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției, precum:

- vânzarea de bilete/ abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video;

- lucrările științifice arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric – arheologic;

Necesitatea revizuirii tarifelor are în vedere faptul că în structura M.I.N.A.C. au intervenit o serie de modificări ca urmare a faptului că în cursul anului 2025 se vor deschide circuitului de vizitare două puncte muzeale noi (Mormântul Pictat Hypogeu și Cetatea Carsium), iar punctul Edificiul Roman cu Mozaic va fi redeschis publicului vizitator odată cu finalizarea proiectului de reabilitare.

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța menționează faptul că tarifele au fost determinate în urma raportului de analiză furnizat de un consultant expert contractat de Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

Indicii de inflație comunicați de Institutul Național de Statistică pentru perioada 2021 - prezent sunt:

ANUL	INDICII PRETURILOR DE CONSUM- %	RATA INFLATIEI-%
2019	103,83	3,8
2020	102,63	2,6
2021	105,05	5,1
2022	113,80	13,8
2023	110,40	10,4
2024	105,59	5,6

În cazul biletelor cu preț redus (pentru acces vizitare muzee și puncte muzeale), s-au respectat dispozițiile legale în vigoare, respectiv acelea conform cărora pentru accesul în muzee elevii și studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% (art. 83 din Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar, alin.19 și art. art. 128 din Legea 199/2023 a învățământului superior).

Având în vedere practica instituțiilor de cultură de același gen, s-a agreat aplicarea unor tarife reduse și pentru pensionarii români care vizitează muzeele sau punctele muzeale. Reducerea pe care o poate suporta instituția este de 50% din tariful întreg.

Valoarea finală a tarifelor reduse pentru elevi/studenti și pensionari se va stabili prin aplicarea reducerii asupra tarifului întreg actualizat.

În ceea ce privește abonamentele de vizitare a obiectivelor MINA Constanța se menține mecanismul din anii anteriori deoarece, acordarea unei reduceri de 25% din valoarea totală cumulată a tuturor tarifelor obiectivelor arheologice nu ar aduce atingere situației patrimoniale a instituției, ba chiar ar putea reprezenta un stimulent pentru creșterea numărului de vizitatori și, implicit, a veniturilor din activitate. Astfel, în situațiile excepționale în care vizitatorii aleg să viziteze toate obiectivele arheologice deschise publicului, se mențin abonamentele care să includă această reducere, facilitând accesul unui număr mai mare de turiști la multiple atracții. La achiziționarea abonamentelor, pensionarii, elevii și studenții beneficiază de reducerile stabilite pentru celelalte tarife.

Situația tarifelor determinate pentru anul 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video au fost ajustate pentru ca reducerile să fie unitare și se prezintă conform anexei.

O parte importantă a activității Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța o reprezintă cercetarea arheologică preventivă, activitate supusă unor reglementări interne și convențiilor europene cu dispoziții stricte privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic.

Desfășurarea activității de cercetare arheologică preventivă presupune trei etape:

1. Cercetare arheologică (săpătură), care poate fi pentru:
  - a. Așezări pluristratificate – oraș antic, castru, fortificație din piatră
  - b. Așezări unistratificate – necropolă, fortificație liniară, drum antic
2. Supraveghere arheologică
3. Diagnostic arheologic (evaluare),

Conform dispozițiilor legale aplicabile, cercetarea arheologică poate fi realizată doar de persoane cu expertiză, autorizate, respectiv de arheologi înscriși în Registrul Arheologilor din România și doar pe baza unui contract de cercetare și a unui proiect de cercetare avizat de către Comisia Națională de Arheologie (CNA) și doar cu o autorizație de cercetare emisă de către Ministerul Culturii.

Activitatea de cercetare propriu-zisă, desfășurată în teren, presupune supervizarea echipelor de muncitori, fotografiere, desene de specialitate, ridicări topografice, înregistrări pe fișe tip, împachetare materiale arheologice și alte asemenea.

O altă fază a cercetării arheologice preventive presupune, culegerea și spălarea, restaurarea, fotografierea și inventarierea bunurilor descoperite, prelucrarea documentației (foto, desen, topo, etc.), și efectuarea de analize interdisciplinare.

La final se întocmește raportul de cercetare, care se înaintează spre aprobare către Comisia Națională de Arheologie.

Toate aceste operațiuni implică o serie de cheltuieli în sarcina Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța (cheltuieli cu deplasarea personalului la locul desfășurare, cheltuieli cu materialele și uneltele utilizate pentru culegere, spălare, restaurare, fotografiere, desene etc, cheltuieli ocazionate de întocmirea raportului de cercetare, cheltuieli cu întreținerea spațiului în care se redactează raportul etc). Toate aceste cheltuieli trebuie recuperate de la beneficiarii lucrărilor, pe baza unui calcul în funcție de suprafețele de teren și de tariful stabilit pe fiecare unitate de măsură.

În cazul așezărilor pluristratificate, consumul de resurse materiale este mult mai mare decât în cazul celor uni-stratificate, termenul de realizare a activității fiind mai lung, chiar dacă suprafețele cercetate sunt egale ca dimensiune. Astfel, pentru cercetarea arheologică preventivă se impune stabilirea tarifelor diferențiat pe tipul de sit (pluristratificată sau uni-stratificată).

Activitatea de supraveghere arheologică are drept scop înregistrarea patrimoniului arheologic descoperit pe parcursul unor lucrări de investiții, dintr-o arie dată și se realizează la cererea investitorului pe baza unui proiect ce cuprinde specificațiile asupra cărora părțile au căzut de acord. Realizarea supravegherii

arheologice cuprinde operațiuni de documentare, proiectare și autorizare, deplasare în teren, monitorizare săpături de către arheologi atestați, efectuare fotografii, etc. Rezultatul se consemnează într-un raport de supraveghere arheologică care trebuie să cuprindă scopul lucrării, metodele și tehnici folosite, ilustrații, plan de situații, eventuale referiri la dreptul de autor și rezultatul supravegherii.

Și în cazul acestei activități, instituția utilizează resurse materiale însemnate, înregistrează costuri semnificative cu deplasarea personalului, cu materialele, bunurile și uneltele pe care le utilizează în cadrul acestei activități, cheltuieli generate de utilizarea spațiului în care se realizează redactarea raportului. Cheltuielile se recuperează de la investitori (beneficiari) pe baza tarifelor pe care le stabilește și în funcție de suprafața pe care s-a realizat supravegherea arheologică.

Diagnosticul arheologic reprezintă un tip de evaluare a patrimoniului arheologic care, în general, precede intervențiile asupra unui teren delimitat topografic sau într-un sit arheologic. Pe baza diagnosticului pot fi luate decizii importante asupra strategiilor privind gestionarea patrimoniului arheologic.

Diagnosticul arheologic îmbracă două forme:

I. Diagnosticul documentar- studiu istoric- constă în identificarea potențialului arheologic al unui teren sau al unui sit. Activitatea de diagnosticare, este o evaluare de teren non-intruzivă care presupune colectarea informațiilor din toate sursele (scrise, grafice, fotografice), realizarea de hărți de risc arheologic asupra patrimoniului și consemnarea lor în raportul de diagnostic documentar.

Pentru realizarea acestei activități instituția suportă cheltuieli ocazionate de studierea materialului documentar, cu materialele și bunurile utilizate pentru întocmirea hărților, raportului de diagnostic, inclusiv cheltuieli cu electricitatea, abonamente de telefonie și internet etc.

Beneficiarii acestor lucrări suportă contravaloarea lucrărilor determinată în funcție de complexitatea lucrării, respectiv în funcție de suprafața terenului studiat și de tariful stabilit (care trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor pentru fiecare unitate de măsură stabilită). Și se apreciază valoarea științifică

II. Diagnosticul arheologic intruziv- reprezintă acea activitate realizată de arheologi în teren ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței patrimoniului arheologic. Pe baza diagnosticului arheologic intruziv se determină dimensiunile sitului, distribuirea în spațiu a patrimoniului, starea de conservare a monumentului și se realizează o fișă de sit arheologic. Pentru realizarea acestei activități este necesară prezența fizică în teren a arheologilor, supravegherea săpăturilor, fotografierea și întocmirea hărților topografice și consemnarea acestora, spălarea, marcarea, restaurarea, conservarea și împachetarea materialelor arheologice rezultate, precum și a concluziilor în cuprinsul raportului de diagnostic arheologic.

Ca și în cazul celorlalte activități, cheltuielile ocazionate de deplasarea personalului, de utilizarea resurselor materiale necesare inclusiv pentru întocmirea raportului, suportate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța trebuie recuperate de la beneficiarii lucrării pe baza tarifelor specifice pe care le practică instituția.

La determinarea tarifelor s-a plecat de la nevoia de a stabili și fundamenta tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru sit arheologic pluristratificat (oraș antic, castru, fortificație din piatră);
- sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic);
- supraveghere arheologică;
- diagnostic arheologic;
- diagnostic arheologic intruziv;
- studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic).

În vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, pentru activitățile ce presupun activități arheologice, studii și cercetări arheologice, s-au avut în vedere și s-au transmis consultantului, pentru analiză și determinare, inclusiv documentele contabile din perioada ianuarie – noiembrie 2024.

Pentru a calcula valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de instituție pentru activitățile/ lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza enunțată anterior și anume aceea că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât valoarea rezultatului patrimonial să fie pozitivă și cât mai mare.

Pentru recuperarea cheltuielilor, concomitent cu creșterea rezultatului patrimonial, este necesar ca Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la modificarea tarifelor practicate în prezent.

În vederea determinării noilor tarife s-a procedat întâi la stabilirea cuantumului cheltuielilor efectuate pentru fiecare dintre lucrările arheologice, cu distribuirea procentuală a cheltuielilor din alte surse, care nu au fost acoperite prin aplicarea vechiului tarif (în funcție de ponderea veniturilor rezultate din fiecare tip de lucrare în total venituri din activități arheologice).

Apoi, în funcție de suprafețele (unitățile de măsură utilizate) pentru care s-au înregistrat veniturile în perioada analizată, s-au calculat valorile rotunjite ale tarifelor care ar permite acoperirea integrală a cheltuielilor.

Ținând cont că tarifele au avut la bază raportul consultantului expert, pentru unitățile de măsură stabilite și indicate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța și că în toate cazurile pentru toate activitățile de cercetare se întocmesc proiecte de lucrări care se supun avizării și la final se întocmesc rapoarte ale activității în care se consemnează constatările și concluziile, se recomandă și susținem utilizarea unor tarife minimale și maximale, pentru următoarele motive:

- în cazul activităților desfășurate pe suprafețe mici, mare parte dintre lucrări consumă același resurse ca și în cazul celor desfășurate pe suprafețe mai mari, cum ar fi: autorizarea, deplasările în teren, redactarea rapoartelor, fapt ce justifică aplicarea unor tarife minime.
- Pe de altă parte, chiar dacă volumul resurselor consumate crește odată cu suprafața de teren pentru care se realizează activitatea (mai multe deplasări în teren, un număr mai mare de planșe, fotografii, pagini ale raportului, alte materiale), nu se poate reține că numărul acestuia este direct proporțional cu suprafața terenului studiat/ cercetat.

De asemenea, se are în vedere ca, în cazul tarifelor stabilite pe baza costurilor entității, la nivelul instituției să se realizeze analize periodice a cheltuielilor publice în raport cu veniturile obținute din activitățile respective, pentru a putea adopta decizii informate și în beneficiul instituției.

Impactul financiar estimat al noilor tarife aplicabile biletelor de acces la punctele muzeale este unul pozitiv pentru instituție pentru anul 2025, iar la determinarea acestuia au fost avute în vedere inclusiv tarifele propuse pentru noile puncte muzeale care se vor deschide în acest an: Punctul Muzeal Cetate Carsium, Edificiul Roman cu Mozaic și Mormântul Pictat Hypogeu. La stabilirea calculului impactului financiar estimat la nivelul M.I.N.A. Constanța s-a avut în vedere numărul de vizitatori din anul anterior, iar datele se prezintă astfel:

- La sediul principal, datorită faptului că sediul principal este închis ca urmare a intrării în procesul de reabilitare, impactul financiar estimat este unul negativ, în sumă de : -230.000 lei.
- La Mormântul Pictat Hypogeu, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +116.000 lei.
- La Edificiul Roman cu Mozaic, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +179.000 lei.
- La Monumentul Triumfal Adamclisi, se estimează un număr de circa 11.900 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +48.500 lei.
- La Muzeul Adamclisi, se estimează un număr de circa 7.300 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.900 lei.
- La Muzeu+Cetate Histria, se estimează un număr de circa 19.600 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +95.200 lei.

- La Muzeul Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +1.500 lei.
- La Cetatea Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +2.800 lei.
- La Cetatea Capidava, se estimează un număr de circa 5.100 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.800 lei.
- La Centrul Hamangia Cernavodă, se estimează un număr de circa 700 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +8.200 lei.

Nu au fost avute în vedere veniturile din tarifele de ghidaj și foto/video intrucat sunt ne semnificative.

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din vânzarea estimată de bilete pentru vizitatori: **+260.000 lei.**

Tarife pentru cercetarea arheologică și impactul acestora.

TIP CONTRACT	SUPRAFATA TOTALA(mp)/ REFERINTA 2024	TOTAL PREVIZION AT 2025 (TARIFE REVIZUITE)	DIFERENTE/ IMPACT FINANCIAR ESTIMAT
CONTRACTE SUPRAVEGHERE	141.603mp	708.015 LEI	226.564 lei
CONTRACTE DIAGNOSTIC	247.000mp	407.550 lei	96.600 lei
CONTRACTE CERCETARE SIT PLURISTRATIFICAT	940mp	150.400 lei	32.044 lei
CONTRACTE CERCETARE SIT UNISTRATIFICAT	50.725mp	1.521.750 lei	456.542 lei
Total		2.787.715 LEI	+811.750 lei

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din activitatea de cercetare arheologică este de 811.750 lei.

Totalul estimat al impactului financiar estimat urmare a tarifelor propuse este de: 260.000+811.750=1.071.750 lei.

Față de cele prezentate mai sus, conform normelor legale în vigoare, considerăm că aprobarea proiectului de hotărâre privind modificarea Anexei nr. 6C la Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 225/19.12.2024 este necesară și oportună, astfel încât propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Direcția Generală Administrație Locală
Director General
Emilia Georgeta Țuțui

Întocmit,
 Inspector, Monica Cristina Caterinici

Muzeul de Istorie
Națională și Arheologie
Constanța

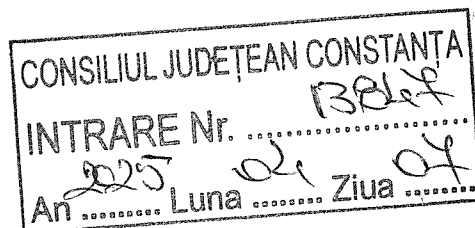
- Direcția economică financiară

MINAC
Ovidiu Square no. 12
Constanța, 900745, Romania
Phone: +4 0241 614 562 / +4 0241 618 763
e-mail: minaconstanta@gmail.com / secretariat@minacro

Dr. Corina
B. Protopopescu

NR. 2169 / 7.04.2025

Către,

Consiliul Județean Constanța

Domnule Președinte

Subscrisul Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, reprezentat prin manager interimar dr. Delia Roxana Cornea, prin prezenta vă transmitem Anexa 6c cuprinzând tarifele de access și tarifele pentru contractele de cercetare arheologică preventivă, revizuite pentru anul 2025.

Pentru determinarea acestor tarife MINA Constanța a contractat un consultant extern pentru stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025.

Vă solicităm să dispuneți toate măsurile legale și necesare pentru modificarea acestora prin hotărâre a Consiliului Județean Constanța.

Pentru orice alte date și informații vă stăm la dispoziție.

Cu stimă,

Manager general,

Dr. Delia Roxana Cornea

A. Tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți

TARIFE VIZITARE	NIVEL TARIFE						CARD ACCES MULTIPLU	
		Tarif întreg lei	Tarif pensionari lei	Tarif Elevi/studenți lei	Tarif ghidaj Lei	Tarif foto/video Persoane juridice evenimente culturale	Adulți	Elevi, studenți
MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	75 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexele muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis	18 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexele muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis
	MORMÂNTUL PICTAT HYPOGEU	16 lei	8 lei	4 lei	Nu este cazul	445 lei		
	EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC	25 lei	12 lei	6 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL ADAMCLISI	MONUMENTUL TRIUMFAL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	MUZEUL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATEA TROPAEUM TRAIANI	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL HISTRIA	MUZEU HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATE HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL CARSIMUM HÂRȘOVA	MUZEU CARSIMUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
	CETATE CARSIMUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA	CETATE CAPIDAVA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODA	CENTRUL HAMANGIA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		

B. Tarife pentru tranșe de bilete și carduri acces multiplu

Pentru achiziția de bilete și carduri de acces multiplu se aplică o reducere în raport de numărul de bilete și carduri de acces multiplu achiziționate, astfel:

- a. pentru tranșe până la 50 de bucăți se aplică tarifele aprobate la pct. A. Tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți
- b. pentru tranșe de la 51 la 160 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 20% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.
- c. pentru tranșe de la 161 la 250 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 25% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.
- d. pentru tranșe peste 251 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 30% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.

Notă:

- a. Copii în vârstă de până la 7 ani au accesul gratuit la toate obiectivele Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța
- b. Elevii și studenții beneficiază de reduceri/gratuități privind accesul la toate obiectivele Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, pe baza legitimației/carnetului de student/elev vizată la zi
- c. Adulții și copii cu handicap, precum și persoana care-i însoțește beneficiază de gratuitate la toate biletele de intrare, iar accesul se face în baza certificatului eliberat de autoritățile competente sau a oricăror acte doveditoare
- d. Pensionarii beneficiază de reduceri, conform tarifelor de mai sus, accesuleste permis în baza ultimului cupon de pensie și a actului de identitate
- e. Tarifele pentru foto/video se referă la fotografierea și filmarea de către persoanele juridice pentru realizarea de evenimente culturale, albume, ghiduri turistice, cărți poștale, filme documentare și alte asemenea producții, precum și pentru diferite evenimente particulare (foto modeling, video clipuri muzicale și alte asemenea). Pentru persoanele fizice tariful foto/video este inclus în tariful biletului de vizitare.
- f. Pentru obiectivul Mormântul Pictat Hypogeu nu este disponibil serviciul de ghidaj.
- g. Cardul de acces multiplu se referă la un tarif aplicat pentru un pachet de obiective (pentru accesul în muzeu (sediu), complexe muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis) și include un singur acces la fiecare din obiectivele cuprinse în pachet. Cardul de acces multiplu este valabil până la data de 31 decembrie a anului achiziției acestuia.
- h. Se pot acorda gratuități/scutiri privind accesul, prin dispoziția sau la solicitarea Președintelui Consiliului Județean Constanța, cu ocazia unor evenimente deosebite/sărbători naționale, omagieri și/sau comemorări personalități ale culturii, evenimente de divertisment și sportive, concerte, festivaluri, spectacole, proiecție filme sau în cadrul unor programe social-educative, culturale, în funcție de capacitatea sau numărul de locuri disponibile
- i. Pentru instituțiile de cultură subordonate Consiliului Județean Constanța prețurile de vânzare a biletelor de intrare reprezintă prețurile finale.

- j. Pentru perioada în care la sediul Muzeului de Istorie națională și Arheologie Constanța se execută lucrări de reabilitare accesul vizitatorilor este interzis, sens în care nu este necesară aprobarea unui tarif de acces.

C. TARIFE DE COST PENTRU CONTRACTELE DE CERCETARE ARHEOLOGICĂ PREVENTIVĂ: SUPRAVEGHERE ARHEOLOGICĂ, CERCETARE ARHEOLOGICĂ, DIAGNOSTIC ȘI STUDIU ISTORICO-ARHEOLOGIC.

Costurile se stabilesc în funcție de suprafața afectată de proiect (conform documentației depuse) și potențialul arheologic al sitului. În funcție de gradul de dificultate al săpăturii, cantitatea estimată de material și logistica necesară.

Tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- I. activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru:
  - a. sit arheologic pluristratificat (oraș antic, castru, fortificație din piatră)
  - b. sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic)
- II. supraveghere arheologică
- III. diagnostic arheologic:
  - a. diagnostic arheologic intruziv;
  - b. studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic).

Pentru anul 2025 se aplică următoarele tarife:

Lucrări cercetare arheologică, așezare pluristratificată

Pentru investiții private și lucrări publice – 160 lei/ mp.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Lucrări cercetare arheologică, așezare unistratificată

Pentru investiții private și lucrări publice – 30 lei/ mp, dar nu mai puțin de 3.000 lei și nu mai mult de 900.000 lei - (3 ha)/ primul an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 30.000 mp tariful este de 900.000 lei/ primul an contractual , iar pentru următorii ani se aplica tariful de 30 lei/mp indiferent de suprafață.

Lucrări supraveghere arheologică

Pentru investiții private și investiții publice – 5 lei/ mp , dar nu mai puțin de 500 lei și nu mai mult de 250.000 lei/ an (5 ha)/an contractual

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 50.000 mp tariful este de 250.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 5 lei/mp indiferent de suprafața.

Lucrări diagnostic arheologic intruziv

Pentru investiții private și lucrări publice – 1650 lei/ha, dar nu mai puțin de 5000 lei și nu mai mult de 310,000 lei (200 ha)/ an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 ha cu numărul de hectare din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 200 ha tariful este de 310.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 1650 lei/ha indiferent de suprafață.

Studiu istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)

Pentru investiții private și lucrări publice – 5 lei/ha, dar nu mai puțin de 5.000 lei și nu mai mult de 50.000 lei (10.000 ha)/ an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 ha cu numărul de hectare din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 10.000 ha tariful este de 50.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 5 lei/ha indiferent de suprafață.

Notă:

Există obligația asigurării de către beneficiar a accesului în teren, logisticii necesare (excavator cu cupă de taluz și muncitori), elemente de organizare de șantier (container, toaletă ecologică, generator etc).

Activitățile de cercetare se execută în funcție de situația din teren și de perioadele favorabile (temperatură, starea vremii), evaluării în condiții optime de vizibilitate în teren (se exclud perioadele din an în care terenurile sunt ocupate cu culturi agricole care împiedică identificarea de artefacte la suprafața solului).

Manager General,

Dr. Delia Roxana Cornea

**Muzeul de Istorie
Națională și Arheologie Constanța,
Piata Ovidiu, nr. 12/ Arhiepiscopiei 7**

Phone: +4 0241 614 562 / +4 0241 618 763

e-mail: minaconstanta@gmail.com / secretariat@minac.ro

**NOTA FUNDAMENTARE
pentru aprobarea tarifelor MINA CONSTANTA
pentru anul 2025**

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța propune revizuirea tarifelor aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției, precum:

- vânzarea de bilete/ abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video;
- lucrările științifice arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric – arheologic;

Necesitatea revizuirii tarifelor are în vedere faptul că în structura M.I.N.A.C. au intervenit o serie de modificări ca urmare a faptului că în cursul anului 2025 se vor deschide circuitului de vizitare două puncte muzeale noi (Mormântul Pictat Hypogeu și Cetatea Carsium), iar punctul Edificiul Roman cu Mozaic va fi redeschis publicului vizitator odată cu finalizarea proiectului de reabilitare.

Menționăm faptul că tarifele au fost determinate în urma raportului de analiză furnizat de un consultant expert contractat de instituția noastră. Atașăm prezentei note Raportul de consultanță întocmit de expert contabil, doamna Stanciu Antoanela.

Indicii de inflație comunicați de Institutul Național de Statistică pentru perioada 2021 - prezent sunt:

ANUL	INDICII PRETURILOR DE CONSUM- %	RATA INFLATIEI-%
2019	103,83	3,8
2020	102,63	2,6
2021	105,05	5,1
2022	113,80	13,8
2023	110,40	10,4
2024	105,59	5,6

În cazul biletelor cu preț redus (pentru acces vizitare muzee și puncte muzeale), s-au respectat dispozițiile legale în vigoare, respectiv acelea conform cărora pentru accesul în muzee elevii și studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% (art. 83 din Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar, alin.19 și art. art. 128 din Legea 199/2023 a învățământului superior).

Având în vedere practica instituțiilor de cultură de același gen, s-a agreat aplicarea unor tarife reduse și pentru pensionarii români care vizitează muzeele sau punctele muzeale. Reducerea pe care o poate suporta instituția este de 50% din tariful întreg.

Valoarea finală a tarifelor reduse pentru elevi/studenți și pensionari se va stabili prin aplicarea reducerii asupra tarifului întreg actualizat.

În ceea ce privește abonamentele de vizitare a obiectivelor MINA Constanța se menține mecanismul din anii anteriori deoarece considerăm că, acordarea unei reduceri de 25% din valoarea totală cumulată a tuturor tarifelor obiectivelor arheologice nu ar aduce atingere situației patrimoniale a instituției, ba chiar ar putea reprezenta un stimulent pentru creșterea numărului de vizitatori și, implicit, a veniturilor din activitate. Astfel, în situațiile excepționale în care vizitatorii aleg să viziteze toate obiectivele arheologice deschise publicului, menținem abonamentele care să includă această reducere, facilitând accesul unui număr mai mare de turiști la multiple atracții. La achiziționarea

abonamentelor, pensionarii, elevii și studenții beneficiază de reducerile stabilite pentru celelalte tarife.

Situația tarifelor determinate pentru anul 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video au fost ajustate pentru ca reducerile să fie unitare și se prezintă conform anexei.

O parte importantă a activității Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța o reprezintă cercetarea arheologică preventivă, activitate supusă unor reglementări interne și convențiilor europene cu dispoziții stricte privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic.

Desfășurarea activității de cercetare arheologică preventivă presupune trei etape:

1. Cercetare arheologică (săpătură), care poate fi pentru:
  - a. Așezări pluristratificate – oraș antic, castru, fortificație din piatră
  - b. Așezări unistratificate – necropolă, fortificație liniară, drum antic
2. Supraveghere arheologică
3. Diagnostic arheologic (evaluare),

Conform dispozițiilor legale aplicabile, cercetarea arheologică poate fi realizată doar de persoane cu expertiză, autorizate, respectiv de arheologi înscriși în Registrul Arheologilor din România și doar pe baza unui contract de cercetare și a unui proiect de cercetare avizat de către Comisia Națională de Arheologie (CNA) și doar cu o autorizație de cercetare emisă de către Ministerul Culturii.

Activitatea de cercetare propriu-zisă, desfășurată în teren, presupune supervizarea echipelor de muncitori, fotografiere, desene de specialitate, ridicări topografice, înregistrări pe fișe tip, împachetare materiale arheologice și alte asemenea.

O altă fază a cercetării arheologice preventive presupune, culegerea și spălarea, restaurarea, fotografierea și inventarierea bunurilor descoperite, prelucrarea documentației (foto, desen, topo, etc.), și efectuarea de analize interdisciplinare.

La final se întocmește raportul de cercetare, care se înaintează spre aprobare către Comisia Națională de Arheologie.

Toate aceste operațiuni implică o serie de cheltuieli în sarcina Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța (cheltuieli cu deplasarea personalului la locul desfășurare, cheltuieli cu materialele și uneltele utilizate pentru culegere, spălare, restaurare, fotografiere, desenare etc, cheltuieli ocazionate de întocmirea raportului de cercetare, cheltuieli cu întreținerea spațiului în care se redactează raportul etc). Toate aceste cheltuieli trebuie recuperate de la beneficiarii lucrărilor, pe baza unui calcul în funcție de suprafețele de teren și de tariful stabilit pe fiecare unitate de măsură.

În cazul așezărilor pluristratificate, consumul de resurse materiale este mult mai mare decât în cazul celor uni-stratificate, termenul de realizare a activității fiind mai lung, chiar dacă suprafețele cercetate sunt egale ca dimensiune. Astfel, pentru cercetarea arheologică preventivă se impune stabilirea tarifelor diferențiat pe tipul de sit (pluristratificată sau uni-stratificată).

Activitatea de supraveghere arheologică are drept scop înregistrarea patrimoniului arheologic descoperit pe parcursul unor lucrări de investiții, dintr-o arie dată și se realizează la cererea investitorului pe baza unui proiect ce cuprinde specificațiile asupra cărora părțile au căzut de acord. Realizarea supravegherii arheologice cuprinde operațiuni de documentare, proiectare și autorizare, deplasare în teren, monitorizare săpături de către arheologi atestați, efectuare fotografii, etc. Rezultatul se consemnează într-un raport de supraveghere arheologică care trebuie să cuprindă scopul lucrării, metodele și tehnici folosite, ilustrații, plan de situații, eventuale referiri la dreptul de autor și rezultatul supravegherii.

Și în cazul acestei activități, instituția utilizează resurse materiale însemnate, înregistrează costuri semnificative cu deplasarea personalului, cu materialele, bunurile și uneltele pe care le utilizează în cadrul acestei activități, cheltuieli generate de utilizarea spațiului în care se realizează redactarea raportului. Cheltuielile se recuperează de la investitori (beneficiari) pe baza tarifelor pe care le stabilește și în funcție de suprafața pe care s-a realizat supravegherea arheologică.

Diagnosticul arheologic reprezintă un tip de evaluare a patrimoniului arheologic care, în general, precede intervențiile asupra unui teren delimitat topografic sau într-un sit arheologic. Pe baza diagnosticului pot fi luate decizii importante asupra strategiilor privind gestionarea patrimoniului arheologic.

Diagnosticul arheologic îmbracă două forme:

- I. Diagnosticul documentar- studiu istoric- constă în identificarea potențialului arheologic al unui teren sau al unui sit. Activitatea de diagnosticare, este o evaluare de teren non- intruzivă care presupune colectarea informațiilor din toate sursele (scrise, grafice, fotografice), realizarea de hărți de risc arheologic asupra patrimoniului și consemnarea lor în raportul de diagnostic documentar.

Pentru realizarea acestei activități instituția suportă cheltuieli ocazionate de studierea materialului documentar, cu materialele și bunurile utilizate pentru întocmirea hărților, raportului de diagnostic, inclusiv cheltuieli cu electricitatea, abonamente de telefonie și internet etc.

Beneficiarii acestor lucrări suportă contravaloarea lucrărilor determinată în funcție de complexitatea lucrării, respectiv în funcție de suprafața terenului studiat și de tariful stabilit (care trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor pentru fiecare unitate de măsură stabilită). Și se apreciază valoarea științifică

- II. Diagnosticul arheologic intruziv- reprezintă acea activitate realizată de arheologi în teren ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței patrimoniului arheologic.

Pe baza diagnosticului arheologic intruziv se determină dimensiunile sitului, distribuirea în spațiu a patrimoniului, starea de conservare a monumentului și se realizează o fișă de sit arheologic. Pentru realizarea acestei activități este necesară prezența fizică în teren a arheologilor, supravegherea săpăturilor, fotografierea și întocmirea hărților topografice și consemnarea acestora, spălarea, marcarea, restaurarea, conservarea și împachetarea materialelor arheologice rezultate, precum și a concluziilor în cuprinsul raportului de diagnostic arheologic.

Ca și în cazul celorlalte activități, cheltuielile ocazionate de deplasarea personalului, de utilizarea resurselor materiale necesare inclusiv pentru întocmirea raportului, suportate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța trebuie recuperate de la beneficiarii lucrării pe baza tarifelor specifice pe care le practică instituția.

La determinarea tarifelor s-a plecat de la nevoia de a stabili și fundamenta tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru sit arheologic pluristratificată (oraș antic, castru, fortificație din piatră);
- sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic;
- supraveghere arheologică;
- diagnostic arheologic;
- diagnostic arheologic intruziv;
- studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic).

În vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, pentru activitățile ce presupun activități arheologice, studii și cercetări arheologice, s-au avut în vedere și s-au transmis consultantului, pentru analiză și determinare, inclusiv documentele contabile din perioada ianuarie – noiembrie 2024.

Pentru a calcula valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de instituție pentru activitățile/ lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza enunțată anterior și anume aceea că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât valoarea rezultatului patrimonial să fie pozitivă și cât mai mare.

Pentru recuperarea cheltuielilor, concomitent cu creșterea rezultatului patrimonial, este necesar ca Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la modificarea tarifelor practicate în prezent.

În vederea determinării noilor tarife s-a procedat întâi la stabilirea cuantumului cheltuielilor efectuate pentru fiecare dintre lucrările arheologice, cu distribuirea procentuală a cheltuielilor din

alte surse, care nu au fost acoperite prin aplicarea vechiului tarif (în funcție de ponderea veniturilor rezultate din fiecare tip de lucrare în total venituri din activități arheologice).

Apoi, în funcție de suprafețele (unitățile de măsură utilizate) pentru care s-au înregistrat veniturile în perioada analizată, s-au calculat valorile rotunjite ale tarifelor care ar permite acoperirea integrală a cheltuielilor.

Ținând cont că tarifele au avut la bază raportul consultantului expert, pentru unitățile de măsură stabilite și indicate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța și că în toate cazurile pentru toate activitățile de cercetare se întocmesc proiecte de lucrări care se supun avizării și la final se întocmesc rapoarte ale activității în care se consemnează constatările și concluziile, se recomandă și susținem utilizarea unor tarife minimale și maximale, pentru următoarele motive:

- în cazul activităților desfășurate pe suprafețe mici, mare parte dintre lucrări consumă același resurse ca și în cazul celor desfășurate pe suprafețe mai mari, cum ar fi: autorizarea, deplasările în teren, redactarea rapoartelor, fapt ce justifică aplicarea unor tarife minime.
- Pe de altă parte, chiar dacă volumul resurselor consumate crește odată cu suprafața de teren pentru care se realizează activitatea (mai multe deplasări în teren, un număr mai mare de planșe, fotografii, pagini ale raportului, alte materiale), nu se poate reține că numărul acestuia este direct proporțional cu suprafața terenului studiat/ cercetat.

De asemenea, avem în vedere ca, în cazul tarifelor stabilite pe baza costurilor entității, la nivelul instituției să se realizeze analize periodice a cheltuielilor publice în raport cu veniturile obținute din activitățile respective, pentru a putea adopta decizii informate și în beneficiul instituției.

Prezenta notă de fundamentare a fost întocmită și prin luarea în considerare a argumentelor expuse de consultantul expert în raportul întocmit.

Impactul financiar estimat al noilor tarife aplicabile biletelor de acces la punctele muzeale este unul pozitiv pentru instituție pentru anul 2025, iar la determinarea acestuia au fost avute în vedere inclusiv tarifele propuse pentru noile puncte muzeale care se vor deschide în acest an : Punctul Muzeal Cetate Carsium, Edificiul Roman cu Mozaic și Mormântul Pictat Hypogeu. La stabilirea calculului impactului financiar estimat la nivelul M.I.N.A. Constanța s-a avut în vedere numărul de vizitatori din anul anterior, iar datele se prezintă astfel :

- La sediul principal, datorită faptului că sediul principal este închis ca urmare a intrării în procesul de reabilitare, impactul financiar estimat este unul negativ, în sumă de : -230.000 lei.
- La Mormântul Pictat Hypogeu, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +116.000 lei.
- La Edificiul Roman cu Mozaic, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +179.000 lei.

- La Monumentul Triumfal Adamclisi, se estimează un număr de circa 11.900 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +48.500 lei.
- La Muzeul Adamclisi, se estimează un număr de circa 7.300 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.900 lei.
- La Muzeu+Cetate Histria, se estimează un număr de circa 19.600 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +95.200 lei.
- La Muzeul Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +1.500 lei.
- La Cetatea Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +2.800 lei.
- La Cetatea Capidava, se estimează un număr de circa 5.100 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.800 lei.
- La Centrul Hamangia Cernavodă, se estimează un număr de circa 700 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +8.200 lei.

Nu au fost avute în vedere veniturile din tarifele de ghidaj și foto/video întrucât sunt ne semnificative.

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din vânzarea estimată de bilete pentru vizitatori: **+260.000 lei.**

Tarife pentru cercetarea arheologică și impactul acestora.

TIP CONTRACT	SUPRAFAT A TOTALA(m p)/REFERI NTA 2024	TOTAL PREVIZIONAT 2025 (TARIFE REVIZUITE)	DIFERENTE/ IMPACT FINANCIAR ESTIMAT
CONTRACTE SUPRAVEGHERE	141.603mp	708.015 LEI	226.564 lei
CONTRACTE DIAGNOSTIC	247.000mp	407.550 lei	96.600 lei
CONTRACTE CERCETARE SIT PLURISTRATIFICA T	940mp	150.400 lei	32.044 lei

CONTRACTE CERCETARE SIT UNISTRATIFICAT	50.725mp	1.521.750 lei	456.542 lei
Total		2.787.715 LEI	+811.750 lei

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din activiattea de cercetare arheologica este de 811.750 lei.

Totalul estimat al impactului financiar estimat urmare a tarfelor propuse este de:

260.000+811.750=1.071.750 lei.

Față de cele arătate, apreciem oportună și legală modificarea tarifelor aprobate anterior de către C.J. Constanța prin hotărârea nr. 225/2024 a Consiliului Județean Constanța și care vor utilizate la nivelul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța pentru anul 2025, sens în care le supunem analizei și aprobării dumneavoastră.

Atașăm prezentei propunerea de Anexă nr. 6c pentru hotărârea Consiliului Județean Constanța.

Manager general,

Dr. Delia Roxana Cornea

[Handwritten signature]

Contabil șef,

Ec. Adrian Filip

[Handwritten signature]

/

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL
ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12
CIF 19464753
Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196
e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

RAPORT DE CONSULTANȚĂ

Subsemnata STANCIU ANTOANELA, expert contabil cu sediul profesional în Constanța, Str. Alecu Russo nr. 12, posesoare a carnetului de expert contabil nr. 26646 eliberat de C.E.C.C.A.R. Filiala Constanta, am fost contractată pentru oferirea unor servicii de consultanță privind stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025 ale MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA.

Beneficiarul raportului de consultanță este MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA cu sediul în localitatea CONSTAȚA, jud.CONSTANȚA str. Piața Ovidiu, nr. 12, telefon 0241618643 e-mail achizitii@minac.ro, având cod fiscal 4301030, cont RO60TREZ24G670303200130X deschis la TREZORERIA CONSTANȚA.

Scopul acestui raport este de a asigura consultanță beneficiarului pentru a analiza și identifica metodele de calcul ale tarifelor aplicabile în anul 2025, justificarea alegerii acestora pe baza criteriilor de eficiență, transparență și aplicabilitate. Totodată, raportul va aborda fundamentarea tarifelor, având în vedere paramentrii relevanți și impactul acestora supra activității beneficiarului, respectiv acordarea consultanței privind stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025 ale MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Având în vedere intenția Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța de a revizui tarifele aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției (aprobate anterior prin HCJ Constanța nr. 225/2025), precum:

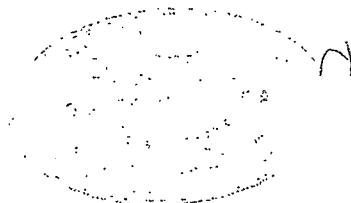
- vânzarea de bilete/ abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video;

- lucrările arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric – arheologic,

În scopul oferirii de consultanță și, implicit, a unei recomandări privind metodele de calcul ale tarifelor, expertul contabil a analizat în primul rând hotărârile Consiliului Județean Constanța din perioada 2019 -2023, prin care au fost stabilite și aprobate tarifele și taxele anuale pentru intervalul 2019-2024. Astfel, s-a constatat că, în general, valorile acestora au rămas constante pe întreaga perioadă, modificările fiind nesemnificative și regăsindu-se doar în cazul prețurilor билетelor și abonamentelor de vizitare. De asemenea, toate tarifele, indiferent de activitatea pentru care au fost stabilite și perioada de aplicare, includ TVA.

În al doilea rând, în vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, atât în ce privește valoarea билетelor/ abonamentelor pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, în ceea ce privește activitatea de arheologie, au fost analizate documentele contabile relevante din perioada 2020 – noiembrie 2024, constatându-se că Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu ține o evidență contabilă analitică a veniturilor, respectiv a cheltuielilor pe fiecare tip de activitate și pentru fiecare punct de lucru. Din acest motiv, expertul contabil a fost pus în imposibilitate să identifice concret care sunt cheltuielile directe ce intră în componența fiecărui tarif practicat de instituție și care este valoarea exactă a acestora sau de a determina valoarea cheltuielilor indirecte care pot fi alocate fiecărei activități.

Conform balanței contabile încheiate la 30.11.2024 s-a procedat la stabilirea rezultatului din activitatea proprie a instituției prin compararea valorii veniturilor realizate din activitate în perioada ianuarie – noiembrie 2024 (în suma de 2.658.310,79 lei) cu cea a cheltuielilor suportate din fonduri proprii în aceeași perioadă (în sumă de 3.249.412,04 lei). Cheltuielile suportate din

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

surse proprii au fost determinate prin scăderea cheltuielilor suportate din alte surse (din subvenții și finanțări de la buget) din totalul cheltuielilor înregistrate în balanța contabilă. Rezultatul activității, înregistrat la finalul lunii noiembrie 2024, este negativ.

Prin urmare, pentru a determina valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de către Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța în anul 2025, trebuie plecat de la premisa că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să acopere cheltuielile înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât rezultatul patrimonial să fie pozitiv și, pe cât posibil, cât mai mare. Întrucât cheltuielile depășesc veniturile cu 591.101,25 lei, revizuirea tarifelor este oportună și necesară. De altfel, continua creștere a prețurilor bunurilor și a serviciilor achiziționate și utilizate de instituție pentru desfășurarea activității, justifică nevoia de revizuire a tarifelor.

➤ În scopul stabilirii tarifelor pentru 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus, a abonamentelor pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video, ținând cont că entitatea nu a înregistrat distinct pe fiecare punct de lucru cheltuielile ocazionate de realizarea acestor activități, este dificil de calculat cuantumul costurilor suportate pentru fiecare bilet vândut, cu atât mai mult cu cât au fost puse în vânzare bilete cu prețuri diferite de la un muzeu la altul sau în funcție de categoria de vizitatori.

Dat fiind că tarifele nu au mai fost actualizate de mai bine de patru ani și pentru că este extrem de dificil să se identifice o formulă simplă de calcul a cheltuielilor care intră în componența tarifelor în discuție, expertul contabil propune actualizarea acestora cu indicii de inflație anuală, aplicați de la ultima modificare, până în prezent (propunerea este inspirată de dispozițiile OUG 156/2024). Pentru a evita calculul cu mai multe zecimale, se recomandă aplicarea indicilor de inflație la valoarea tarifelor cu TVA inclus și după caz, rotunjirea valorilor rezultate prin majorare, astfel încât valoarea finală să nu conțină zecimale.

În principiu, dacă tarifele inițiale (cele care se actualizează) au fost stabilite pentru a acoperi toate cheltuielile legate de activitate, cum ar fi cheltuielile cu paza, cu întreținerea spațiilor în care se permite accesul vizitatorilor, cu bunurile și materialele etc, folosind indicii de inflație ar trebui să se compenseze creșterea costurilor generale.

Conform hotărârilor Consiliului Județean Constanța adoptate în perioada 2019 - 2023, pentru tarifele utilizate în anii 2019 - 2024, aplicate pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL
ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12
CIF 19464753
Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196
e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video, au intervenit următoarele modificări:

Pentru 2020, față de 2019

- ✓ Nu s-a operat nicio modificare, s-au menținut tarifele

Pentru 2021, față de 2020

- ✓ s- a introdus tariful de 50 lei pentru servicii ghidaj la MUZEUL (SEDIUL) și EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC (MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA)
- ✓ s-au modificat tarifele pentru abonamente la 60 lei pentru adulți și la 15 lei pentru elevi/ studenți
- ✓ s-au modificat tarifele de la MUZEUL CARSIM HÂRȘOVA (de la 9 lei la 10 lei- tarif întreg, de la 4 lei la 5 lei – tarif pensionari, de la 2 lei la 2,50 lei – tarif elevi/studenți)
- ✓ s-au adăugat tarife de ghidaj – 50 lei și tarif foto/video – persoane juridice – 300 lei la MUZEUL CARSIM HÂRȘOVA s-au adăugat tarife de ghidaj – 50 lei și tarif foto/video – persoane juridice evenimente culturale – 300 lei la MUZEUL CARSIM HÂRȘOVA
- ✓ s-au modificat tarifele de la MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ (de la 9 lei la 10 lei- tarif întreg, de la 4 lei la 5 lei – tarif pensionari, de la 2 lei la 2,50 lei – tarif elevi/studenți)
- ✓ s-au introdus tarife pentru COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA – CETATE- tarif întreg – 10 lei, tarif pensionari – 5 lei, tarif elevi/ studenți, tarif ghidaj – 50 lei, tarif foto/ video- persoane juridice evenimente culturale – 300 lei

Pentru 2022, față de 2021

- ✓ NU s-au introdus tarife noi, iar cele vechi s-au menținut.

Pentru 2023, față de 2022

- ✓ s-a procedat la diminuarea valorii abonamentelor- la 50 lei pentru adulți și 12 lei pentru elevi studenți
- ✓ NU s-au mai aprobat niciun fel de tarife pentru EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC, respectiv pentru MUZEUL (SEDIUL) și EDIFICIUL ROMAN CU

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

**MOZAIC (MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA)**

- ✓ NU s-au aprobat tarife pentru MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ
- ✓ restul tarifelor s-au menținut

Pentru 2024, comparativ cu 2023

- ✓ NU s-a operat nicio modificare, s-au menținut tarifele vechi.

Prin HCJ Constanța nr. 225/19.12.2024 s-au aprobat aceleași tarife și pentru exercițiul financiar 2025. Cu toate acestea, pentru că anterior nu s-a efectuat o analiză a stabilirii acestora, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, a considerat necesar să revizuiască tarifele pe care le va utiliza în 2025 pentru activitățile autorizate.

- Printre altele, la stabilirea noilor tarife pentru anul 2025, este necesar a se avea în vedere că edificiul MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA a intrat într-un proces de reabilitare care va dura mai mulți ani, expoziția permanentă fiind închisă în prezent. Prin urmare, nu se justifică recalcularea tarifului pentru anul 2025.

- De asemenea, trebuie reținut că s-a deschis punctul muzeal MORMÂNTUL PICTAT CU HIPOGEU, pentru care, pe baza datelor puse la dispoziție, nu a existat posibilitatea calculării cheltuielilor directe și indirecte generate de întreținerea acestuia sau în strânsă legătură cu activitatea ce desfășoară. Vechiul tarif, aprobat pentru anul 2020 și apoi menținut până în 2023, era de 10 lei. În cazul acestuia, tariful pentru anul 2025 se poate determina prin aplicarea indicilor de inflație anuală asupra vechiului tarif.

- EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC a fost supus restaurării, urmând ca în perioada imediat următoare să fie deschis vizitatorilor. Vechile tarife pentru acest obiectiv au fost aprobate în 2019. La data prezentului raport se estimează o creștere a cuantumului cheltuielilor ocazionate de întreținerea edificiului (cu iluminatul, paza, monitorizare etc), fapt ce impune o majorare a tarifului actualizat. Pe baza consultării cu beneficiarul prezentei lucrări, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, se recomandă perceperea unui tarif de 20 lei inclusiv TVA (tarif întreg), mai mare cu 10 lei decât cel rezultat doar prin actualizare cu indicii de inflație. Tarifele reduse se vor calcula aplicând aceleași formule ca și în cazul tarifelor stabilite pentru alte obiective arheologice. Pentru tariful de ghidaj și tariful foto/video evenimente persoane juridice se va aplica actualizarea cu indicii de inflație anuală.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Indicii de inflație comunicați de Institutul Național de Statistică pentru perioada 2021 - prezent sunt:

ANUL	INDICII PREȚURILOR DE CONSUM-%	RATA INFLAȚIEI-%
2019	103,83	3,8
2020	102,63	2,6
2021	105,05	5,1
2022	113,80	13,8
2023	110,40	10,4
2024	105,59	5,6

• În cazul biletelor cu preț redus (pentru acces vizitare muzee și puncte muzeale), expertul contabil subliniază obligativitatea Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța de a respecta dispozițiile legale în vigoare, respectiv acelea conform cărora pentru accesul în muzee elevii beneficiază de tarife reduse cu minimum 75%, iar studenții beneficiază de tarife reduse cu 75%, (*art. 83 din Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar, alin.19 și art. art. 128 din Legea 199/2023 a învățământului superior*).

Pentru a evita utilizarea mai multor tarife și eventuala confuzie între acestea, se recomandă aplicarea aceleiași reduceri de 75% atât pentru elevi, cât și pentru studenți. Reducerea se aplică și în cazul abonamentelor.

Având în vedere practica instituțiilor de cultură de același gen, conform discuției cu reprezentanții Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța se agreează aplicarea

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

unor tarife reduse și pentru pensionarii care vizitează muzeele sau punctele muzeale. Reducerea maximă pe care o poate suporta instituția este de 50% din tariful întreg.

Valoarea tarifelor reduse pentru elevi/studenți și pensionari se va stabili prin aplicarea reducerii asupra tarifului întreg actualizat. În cazul acestor tarife, se recomanda calcul cu doua zecimale.

- Pentru anul 2025, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța a apreciat oportun să stabilească tariful pentru filmări și efectuare de fotografii în muzee, cu clădirile muzeelor sau în punctele muzeale, doar cu ocazia organizării de evenimente în scop comercial. Pentru evenimente culturale sau de promovare a muzeului sau a punctelor muzeale nu se vor percepe taxe.

- După consultare, expertul contabil împreună cu Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța au concluzionat că acordarea unei reduceri de 25% din valoarea totală cumulată a tuturor tarifelor obiectivelor arheologice nu ar aduce atingere situației patrimoniale a instituției, ba chiar ar putea reprezenta un stimul pentru creșterea numărului de vizitatori și, implicit, a veniturilor din activitate. Astfel, în situațiile excepționale în care vizitatorii aleg să viziteze toate obiectivele arheologice deschise publicului, se pot solicita abonamente care să includă această reducere, facilitând accesul unui număr mai mare de turiști la multiple atracții.

La achiziționarea abonamentelor, pensionarii, elevii și studenții beneficiază de reducerile stabilite pentru celelalte tarife..

Situația tarifelor pentru anul 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video , calculate conform recomandărilor menționate mai-sus, se prezintă astfel:

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

	Muzee/ Secții	Tarif întreg	Tarif pensionari (reducere 50% din tarif întreg)	Tarif elevi/stude nți (reducere 75% din tarif întreg)	Tarif ghidaj	Tarif foto/video în scopuri comerciale
MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA					
	MORMÂNTUL PICTAT HYPOGEU	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	-	-
	EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC	25,00 lei	12,50 lei	6,00 lei	75,00 lei	445,00 lei
COMPLEXUL MUZEAL ADAMCLISI	MONUMENTUL TRIUMFAL ADAMCLISI	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	MUZEUL ADAMCLISI	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	CETATEA TROPAEUM TRAIANI	gratuit	gratuit	gratuit	75,00 lei	445,00 lei

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

COMPLEXUL MUZEAL HISTRIA	MUZEU	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	CETATE	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
MUZEUL CARSIUM HARȘOVA	MUZEU	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
	CETATE	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA	CETATE	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ	CENTRUL HAMANGIA	gratuit	gratuit	gratuit		

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

➤ O parte importantă a activității Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța o reprezintă cercetarea arheologică preventivă, activitate supusă unor reglementări interne și convențiilor europene cu dispoziții stricte privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic.

Desfășurarea activității de cercetare arheologică preventivă presupune trei etape:

- Cercetare arheologică (săpătură), care poate fi pentru:
  - ✓ Așezări pluristratificate – oraș antic, castru, fortificație din piatră
  - ✓ Așezări unistratificate – necropolă, fortificație liniară, drum antic
- Supraveghere arheologică
- Diagnostic arheologic (evaluare),

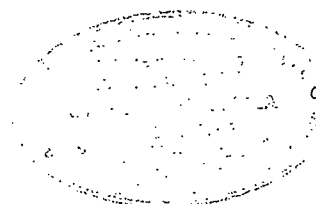
Conform dispozițiilor legale aplicabile, cercetarea arheologică poate fi realizată doar de persoane cu expertiză, autorizate, respectiv de arheologi înscrși în Registrul Arheologilor din România și doar pe baza unui contract de cercetare și a unui proiect de cercetare avizat de către Comisia Națională de Arheologie (CNA) și doar cu o autorizație de cercetare emisă de către Ministerul Culturii.

- Activitatea de cercetare propriu-zisă, desfășurată în teren, presupune supervizare echipe de muncitori, fotografiere, desene de specialitate, ridicări topografice, înregistrări pe fișe tip, împachetare materiale arheologice, etc.

O altă fază a cercetării arheologice preventive presupune culegerea și spălarea, restaurarea, fotografierea și inventarierea bunurilor descoperite, prelucrarea documentației (foto, desen, topo, etc.) și efectuarea de analize interdisciplinare.

La final se întocmește raportul de cercetare care se înaintează spre aprobare către CNA.

Toate aceste operațiuni presupun o serie de cheltuieli în sarcina Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța (cheltuieli cu deplasarea personalului la locul desfășurare, cheltuieli cu materialele și uneltele utilizate pentru culegere, spălare, restaurare, fotografiere, desenare etc, cheltuieli ocazionate de întocmirea raportului de cercetare, cheltuieli cu întreținerea spațiului în care se redactează raportul etc). Toate aceste cheltuieli trebuie recuperate de la beneficiarii lucrărilor, pe baza unui calcul în funcție de suprafețele de teren și de tariful stabilit pe fiecare unitate de măsură.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

În cazul aşezărilor pluristratificate consumul de resurse materiale este mult mai mare decât în cazul celor uni-stratificate, termenul de realizare a activităţii fiind mai lung, chiar dacă suprafeţele cercetate sunt egale ca dimensiune. Astfel, pentru cercetarea arheologică preventivă se impune stabilirea tarifelor diferenţiat pe tipul de sit (pluristratificată sau uni-stratificată).

- Activitatea de supraveghere arheologică are drept scop înregistrarea patrimoniului arheologic descoperit pe parcursul unor lucrări de investiţii, dintr-o arie dată şi se realizează la cererea investitorului pe baza unui proiect ce cuprinde specificaţiile asupra cărora părţile au căzut de acord. Realizarea supravegherii arheologice cuprinde operaţiuni de documentare, proiectare şi autorizare, deplasare în teren, monitorizare săptămâni de către arheologi atestaţi, efectuare fotografii, etc. Rezultatul se consemnează într-un raport de supraveghere arheologică care trebuie să cuprindă scopul lucrării, metodele şi tehnici folosite, ilustraţii, plan de situaţii, eventuale referiri la dreptul de autor şi rezultatul supravegherii.

Şi în cazul acestei activităţi, instituţia utilizează resurse materiale însemnate, înregistrează costuri semnificative cu deplasarea personalului, cu materialele, bunurile şi uneltele pe care le utilizează în cadrul acestei activităţi, cheltuieli generate de utilizarea spaţiului în care se realizează redactarea raportului. Cheltuielile se recuperează de la investitori (beneficiari) pe baza tarifelor pe care le stabileşte şi în funcţie de suprafaţa pe care s-a realizat supravegherea arheologică.

- Diagnosticul arheologic este un tip de evaluare a patrimoniului arheologic care, în general, precedă intervenţiile asupra unui teren delimitat topografic sau într-un sit arheologic. Pe baza sa pot fi luate decizii importante asupra strategiilor privind gestionarea patrimoniului arheologic.

Diagnosticul arheologic îmbracă două forme:

- ✓ Diagnosticul documentar- studiu istoric- constă în identificarea potenţialului arheologic al unui teren sau al unui sit. Activitatea de diagnosticare, este o evaluare de teren non-intruzivă care presupune colectarea informaţiilor din toate sursele (scrise, grafice, fotografice), realizarea de hărţi de risc arheologic asupra patrimoniului şi consemnarea lor în raportul de diagnostic documentar.

Pentru realizarea acestei activităţi instituţia suportă cheltuieli ocazionate de studierea materialului documentar, cu materialele şi bunurile utilizate pentru întocmirea hărţilor,

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

raportului de diagnostic, inclusiv cheltuieli cu electricitatea, abonamente de telefonie și internet etc.

Beneficiarii acestor lucrări suportă contravaloarea lucrărilor determinată în funcție de complexitatea lucrării, respectiv în funcție de suprafața terenului studiat și de tariful stabilit (care trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor pentru fiecare unitate de măsură stabilită). Și se apreciază valoarea științifică

✓ Diagnosticul arheologic intruziv- reprezintă acea activitate realizată de arheologi în teren, ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței patrimoniului arheologic. Pe baza diagnosticului arheologic intruziv se determină dimensiunile sitului, distribuirea în spațiu a patrimoniului, starea de conservare a monumentului și se realizează o fișă de sit arheologic. Pentru realizarea acestei activități este necesară prezența fizică în teren a arheologilor, supravegherea săpăturilor, fotografierea și întocmirea hărților topografice și consemnarea acestora, spălarea, marcarea, restaurarea, conservarea și împachetarea materialelor arheologice rezultate, precum și prezentarea concluziilor în cuprinsul raportului de diagnostic arheologic.

Ca și în cazul celorlalte activități, cheltuielile ocazionate de deplasarea personalului, de utilizarea resurselor materiale necesare inclusiv pentru întocmirea raportului, suportate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, trebuie recuperate de la beneficiarii lucrării pe baza tarifelor specifice pe care le practică instituția.

Motivat de nevoia de a stabili și fundamenta tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru
  - ✓ sit arheologic pluristratificată (oraș antic, castru, fortificație din piatră)
  - ✓ sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic)
- supraveghere arheologică
- diagnostic arheologic
  - ✓ diagnostic arheologic intruziv
  - ✓ studiu istoric - arheologic (diagnostic arheologic teoretic)

Pentru o formulă o recomandare, expertul contabil a analizat hotărârile Consiliului Județean Constanța prin care s-au aprobat tarifele practicate de instituție în perioada 2019-2024, ocazie

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

cu care a constatat că instituția utilizează aceleași tarife din 2021, astfel cum au fost aprobate inițial prin HCJ Constanța nr. 119/2021 și menținute ulterior, urmare a aprobării anuale a acestora prin alte HCJC. Toate tarifele, indiferent de activitatea pentru care au fost stabilite și perioada de aplicare, includ TVA.

În vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, pentru activitățile ce presupun activități arheologice, studii și cercetări arheologice, au fost analizate inclusiv documentele contabile din perioada ianuarie - noiembrie 2024.

Expertul contabil apreciază că cea mai bună variantă de calcul ar fi cea bazată pe analiza costurilor instituției, înregistrate în contabilitate. În varianta adoptării unei astfel de metode, pentru un calcul cât mai corect, ținând cont că, în contabilitate toate cheltuielile sunt înregistrate la valoarea fără TVA, la fel și veniturile, se recomandă stabilirea tarifelor fără TVA, urmând ca acesta să se adauge ulterior.

O astfel de soluție s-ar dovedi utilă și în situația în care ar apărea modificări ale cotei de TVA aplicabile, instituția nemaifiind nevoită să revizuiască tarifele.

Conform informațiilor furnizate de balanțele contabile, rezultatul din activitatea proprie, înregistrat la finalul lunii noiembrie 2024, este negativ. Cheltuielile efectuate, suportate din surse proprii, depășesc veniturile din activitate cu 591.101,25 lei.

Pentru a calcula valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de instituție pentru activitățile/ lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza enunțată anterior conform căreia valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât valoarea rezultatului patrimonial să fie pozitivă și cât mai mare.

Din balanța contabilă încheiată la 30.11.2024 rezultă că valoarea lucrărilor arheologice realizate și facturate în anul 2024 este în suma de 1.975.965,04 lei fără TVA (74,33% din total venituri proprii) din care, conform datelor furnizate de personalul instituției:

- 481.451,00 lei (fără TVA) - lucrări de supraveghere arheologică
- 310.950,00 lei (fără TVA) - lucrări de diagnostic arheologic intruziv
- 1.183.564,00 lei (fără TVA) - lucrări de cercetare arheologică, sit arheologic pluristratificat și unistratificat.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Întrucât Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu ține o evidență analitică a veniturilor și în special a cheltuielilor, așa cum a rezultat din analiza materialului contabil analizat, nu s-au putut determina concret cantumurile cheltuielilor directe și indirecte, aferente fiecărei activități/lucrări executate. În consecință, expertul a apreciat că pentru fiecare tip de venit din activitatea proprie, instituția a suportat din fonduri proprii cheltuieli în valoare de 74,33% din totalul cheltuielilor, respectiv sumă de 2.415.287,97 lei fără TVA. Diferența dintre veniturile din lucrări arheologice și cheltuielile alocate procentual, în sumă de 439.322,97 lei fără TVA, reprezintă cheltuieli suportate din alte surse și necuprinse în tarife, astfel cum este prezentat mai jos.

Suprafețele (unitățile de măsură, după caz, stabilite de instituție) pentru care s-au înregistrat veniturile au fost calculate în funcție de valoarea lucrărilor realizate și tarifele practicate în 2024 din care a fost extras TVA.

Explicatii	Pondere în total venit lucrări arheologice %	Valoare fără TVA lei	Tarif/UM (aprobate) fata TVA lei	Suprafete
Lucrări supraveghere arheologică	24,37	481.451,00	168,07lei/50mp	2864,59 a câte 50mp
Lucrări diagnostic arheologic intruziv	15,74	310.950,00	1260,50 lei/ ha	246,69 ha
Lucrări cercetare arheologică, așezare pluristratificată	59,9	1.183.564,00	126,05 lei/ mp	9389,64 mp
Total lucrări arheologice		1.975.965,00		
Cheltuieli suportate din surse proprii 74,33%		2.415.340,08		
Cheltuieli efectuate din alte surse (neincluse în tarif)		439.375,08		

Pentru recuperarea cheltuielilor, concomitent cu creșterea rezultatului patrimonial, este necesar ca Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la modificarea tarifulor practicate în prezent.

În vederea determinării noilor tarife s-a procedat întâi la stabilirea cantumului cheltuielilor efectuate pentru fiecare dintre lucrările arheologice, cu distribuirea procentuală a cheltuielilor

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

din alte surse, care nu au fost acoperite prin aplicarea vechiului tarif (în funcție de ponderea veniturilor rezultate din fiecare tip de lucrare în total venituri din activități arheologice).

Apoi, în funcție de suprafețele (unitățile de măsură utilizate) pentru care s-au înregistrat veniturile în perioada analizată, s-au calculat valorile rotunjite ale tarifelor care ar permite acoperirea integrală a cheltuielilor.

Calculul este prezentat în tabelul de mai jos:

Total cheltuieli suportate din surse proprii	%	2.415.340,08 lei	Suprafete (UM)	Tarif recalculat /UM fara TVA
Cheltuieli pentru lucrări de supraveghere arheologică	24,37	588.506,32 lei	2864,59 a cate 50mp	205,00 lei/50 mp
Cheltuieli pentru lucrări diagnostic arheologic intruziv	15,74	380.092,76 lei	246,69 ha	1540,00 lei/ha
Cheltuieli pentru lucrări de cercetare arheologică, asezare pluristratificată	59,9	1.446.740,99 lei	9389,64 mp	155,00 lei/ha

Ținând cont că tarifele de mai sus au fost calculate pentru unitățile de măsură stabilite și indicate Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța și că în toate cazurile pentru toate cele trei activități se întocmesc proiecte de lucrări care se supun avizării și la final se întocmesc rapoarte ale activității în care se consemnează constatările și concluziile, se recomandă utilizarea unor tarife minimale și maximale, pentru următoarele motive:

- în cazul activităților desfășurate pe suprafețe mici, mare parte dintre lucrări consumă aceleași resurse ca și în cazul celor desfășurate pe suprafețe mai mari, cum ar fi: autorizarea, deplasările în teren, redactarea rapoartelor, fapt ce justifică aplicarea unor tarife minime.

- pe de altă parte, chiar dacă volumul resurselor consumate crește odată cu suprafața de teren pentru care se realizează activitatea (mai multe deplasări în teren, un număr mai mare de planșe, fotografii, pagini ale raportului, alte materiale), nu se poate reține că numărul acestuia este direct proporțional cu suprafața terenului studiat/ cercetat.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții instituției a rezultat că se dorește utilizarea unor tarife diferențiate în funcție de beneficiarul lucrării: tarif întreg pentru investițiile beneficiarilor privați și tarife reduse cu până la 50% pentru investițiile de utilitate publică realizate de autoritățile sau instituțiile publice locale sau județene.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Tarifele reduse pentru investiții de utilități publice se referă la prețuri mai mici aplicate în cazul implementării proiectelor de utilități publice, cum ar fi apă, canalizare, electricitate sau gaz, pentru a sprijini dezvoltarea infrastructurii în diverse regiuni. Aplicarea acestora trebuie făcută cu multă prudență, pentru a nu afecta sustenabilitatea financiară a Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța.

Având în vedere că lucrările arheologice pentru investiții de utilitate publică nu au o frecvență mare, dar se realizează pe suprafețe mari, cheltuielile generate de efectuarea acestora nu ar putea fi considerate o povară semnificativă. Pentru început, tarifele ar putea acoperi doar o parte din costuri, dar pe măsură ce numărul de utilizatori va crește, procentul de recuperare a cheltuielilor va crește și el.

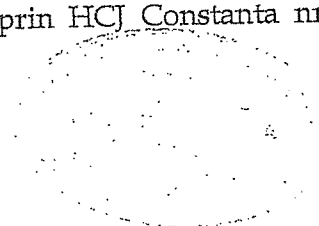
Pentru toate cele expuse mai sus, expertul contabil recomandă pentru 2025 aplicarea următoarelor tarife cu condiția ca beneficiarul prezentului raport să monitorizeze constant evoluția cheltuielilor și veniturilor generate de tarifele reduse și să le ajusteze după caz:

- ✓ *Lucrări cercetare arheologică, sit arheologic pluristratificat*
  - Pentru investiții private - 160 lei/ mp (fără TVA),
  - Pentru lucrări de utilitate publică - 100 lei/ mp (fără TVA)

- ✓ *Lucrări supraveghere arheologică*
  - Tarif aplicabil de 5 lei mp, dar nu mai puțin de 500 lei (fără TVA) și nu mai mult de 250.000 lei (fără TVA) pe an contractual. Pentru simplificarea calculelelor s-a optat pentru modificarea unității de măsură de la 50 mp la 1mp.

- ✓ *Lucrări diagnostic arheologic intruziv*
  - Pentru investiții private - 1550 lei/ha (fără TVA), dar nu mai puțin de 5000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 310.000 lei (fără TVA)/ an contractual. Practic, limita maximă se aplică pentru suprafețe mai mari de 200 ha.
  - Pentru lucrări de utilitate publică - 1000 lei/ha (fără TVA), dar nu mai puțin de 5.000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 200.000 lei (fără TVA)/ an contractual (echivalent 200 ha).

- Din analiza hotărârilor de Consiliul Județean Constanța se constată că tarifele pentru aceste activități și-au menținut valoarea stabilită inițial prin HCJ Constanța nr. 255/2021.

 16

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Întrucât Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu a furnizat informații/documente din care să rezulte execuția în 2024 a unor lucrări de cercetare arheologică pentru așezare uni-stratificată și lucrări de studiu istoric-arheologic (teoretic), sau pe baza cărora să poată fi identificate cheltuielile suportate pentru aceste activități, expertul contabil propune actualizarea tarifelor cu indicii de inflație anuală, aplicați de la ultima modificare, până în prezent.

Pentru că vechile tarife conțin TVA și că instituția dorește stabilirea unor tarife la care să se adauge TVA, după actualizarea cu indicii de inflație anuală din valoarea rezultată se va extrage TVA. Fiind vorba de valori extrem mici, se recomandă ca valoarea finală să fie utilizată fără zecimale.

Tariful aprobat în prezent pentru cercetare arheologică pentru așezare uni-stratificată este de 25 lei/ mp (TVA inclus). Prin actualizare, valoarea tarifului cu TVA inclus devine, 34,86 lei/ mp. După extragerea TVA rezultă un tarif de 30 lei/ mp fără TVA.

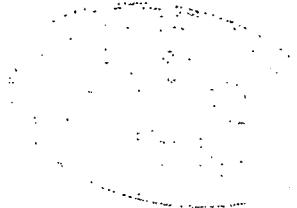
Tarif aprobat în prezent pentru studiu arheologic (istoric) este de 2,5 lei/ha. Prin actualizare, valoarea tarifului cu TVA inclus devine, 3,5 lei/ ha. După extragerea TVA rezultă un tarif de 3,00 lei/ha fără TVA.

Ca și în cazul celorlalte tarife pentru cercetări arheologice, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța intenționează să aplice în 2025 tarife reduse cu până la 50% pentru lucrări aferente investițiilor de utilitate publică realizate de autorități sau instituții locale sau județene.

Utilizarea unor tarife reduse ar putea avea drept consecință imposibilitatea acoperirii costurilor ocazionate de lucrările efectuate. De regulă, recuperarea cheltuielilor în cazul tarifelor diminuate se face prin diversificarea surselor de venit sau a creșterii veniturilor care presupun atragerea de surse de finanțare, realizarea de venituri din alte surse.

Nici aceste lucrări nu au avut o cerere foarte mare din partea instituțiilor sau autorităților publice, prin urmare o diminuare a tarifelor în cazul acestora nu ar avea un impact semnificativ asupra cheltuielilor. Prin volum se realiza recuperarea cheltuielilor.

Ca și în cazul celorlalte tarife pentru lucrări arheologice, pentru aceleași motive, în urma consultării beneficiarului prezentei lucrări se recomandă aplicarea următoarelor tarife pentru anul 2025:

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

✓ *Lucrări cercetare arheologică, aşezare unistratificată*

- Pentru investiţii private - 30 lei/ mp (fără TVA) , dar nu mai puţin de 3.000 lei (fără TVA) şi nu mai mult de 900.000 lei (fără TVA), echivalentul a 3 ha, cu condiţia efectuării cercetării într-un an contractual.

- Pentru lucrări de utilitate publică - 15 lei/ mp (fără TVA), dar nu mai puţin de 3.000 lei fără TVA) şi nu mai mult de 450.000 (fără TVA), ecivalent a 3 ha şi cu condiţia efectuării cercetării într-un an contractual.

✓ *Studiu istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)*

- Pentru investiţii private - 3 lei/ha (fără TVA), dar nu mai puţin de 5.000 lei (fără TVA) şi nu mai mult de 30.000 lei fără TVA (echivalent pentru 10.000 ha)

- Pentru lucrări de utilitate publică - 3lei/ha (fără TVA), dar nu mai puţin de 3.000 lei (fără TVA) şi nu mai mult de 30.000 lei (fără TVA), (echivalent pentru 10.000 ha)

În concluzie, potrivit celor de mai sus, în lipsa furnizării tuturor informaţiilor esenţiale, expertul contabil nu a putut oferi consultanţă Muzeului de Istorie Naţională şi de Arheologie Constanţa în vederea fundamentării tuturor tarifelor pe baza costurilor, cu excepţia celor pentru:

✓ *Lucrări cercetare arheologică, aşezare pluristratificată*

✓ *Lucrări supraveghere arheologică*

✓ *Lucrări diagnostic arheologic intruziv*

În cazul :

✓ *Lucrărilor de cercetare arheologică, aşezare unistratificată*

✓ *Studiului istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)*

✓ *Biletelor/ abonamentelor pentru acces în muzee şi puncte muzeale, pentru taxe de ghidaj şi taxe pentru foto/video evenimenete persoane juridice*

Determinarea tarifelor s-a realizat prin aplicarea indicilor de inflaţie asupra tarifelor a căror valoare nu s-a modificat în ultimii ani (anual CJ Constanţa a aprobat aceleaşi tarife).

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo. nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

De reținut că pentru biletele/ abonamente de acces în muzeu, al taxelor de ghidaj, foto/video, tarifele au fost stabilite cu TVA inclus.

În cazul tarifelor pentru lucrări arheologice, expertul contabil a recomandat stabilirea acestora fără TVA inclus, pentru a nu fi necesară revizuirea în cazul modificării cotei de TVA.

Chiar dacă pentru majoritatea tarifelor s-a adoptat metoda actualizării cu indicii de inflație anuală, totuși, beneficiarul trebuie să ia în calcul faptul că inflația poate afecta diferit fiecare sector sau activitate. De exemplu, cheltuielile cu utilitățile, combustibilii sau materiile prime pot crește mult mai rapid decât inflația generală, în funcție de contextul economic și politic.

Reducerea acordată elevilor și studenților, este fundamentată pe dispozițiile legale aplicabile .

Instabilitatea politică și economică poate avea și ea un impact semnificativ asupra prețurilor, ceea ce poate face ca indicii de inflație să nu fie suficient pentru a compensa complet creșterea costurilor. În acest caz, expertul contabil consideră că în perioada următoare ar putea fi necesar să se regândească strategia de stabilire a tarifelor sau chiar să se implementeze ajustări suplimentare.

De asemenea, în cazul tarifelor stabilite pe baza costurilor se recomandă realizarea unei analize periodice a cheltuielilor instituției în raport cu veniturile obținute din activitățile respective, pentru a putea adopta decizii informate.

Aceeași recomandare este valabilă și în cazul tarifelor reduse stabilite de beneficiar pentru lucrările arheologice realizate pentru investițiile de utilitate publică realizate de autoritățile sau instituțiile publice locale sau județene. Aplicarea acestora trebuie făcută cu multă prudență, pentru a nu afecta sustenabilitatea financiară a Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța.

Având în vedere că lucrările arheologice pentru investiții de utilitate publică nu au o frecvență mare, dar se caracterizează prin volum, cheltuielile generate de efectuarea acestora nu ar putea fi considerate o povară semnificativă. Pentru început, tarifele ar putea acoperi doar o parte din costuri, dar pe măsură ce numărul de utilizatori va crește, procentul de recuperare a cheltuielilor va crește și el. O altă variantă ar fi cea a reducerii costurile.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

În toate cazurile, ori de câte ori crește nivelul cheluielilor, pentru a nu risca o diminuare a rezultatului patrimonial, expertul contabil recomandă beneficiarului Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la creșterea tarifelor.

Prezentul raport a fost întocmit astăzi 30.01.2025 în 2 (două) exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

STANCIU ANTOANELA

Expert contabil

A handwritten signature in dark ink is written over a circular official stamp. The stamp contains some illegible text and a central emblem.

Nr. 13847/07.04.2025

**Muzeul de Istorie
Națională și Arheologie
Constanța**

MINAC
Ovidiu Square no. 12
Constanța, 900745, Romania
Phone: +4 0241 614 562 / +4 0241 618 763
e-mail: minaconstanta@gmail.com / secretariat@minacro

NR. 2169 / 7.04.2025

Către,

Consiliul Județean Constanța

Domnule Președinte

Subscrisul Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, reprezentat prin manager interimar dr. Delia Roxana Cornea, prin prezenta vă transmitem Anexa 6c cuprinzând tarifele de access și tarifele pentru contractele de cercetare arheologică preventivă, revizuite pentru anul 2025.

Pentru determinarea acestor tarife MINA Constanța a contractat un consultant extern pentru stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025.

Vă solicităm să dispuneți toate măsurile legale și necesare pentru modificarea acestora prin hotărâre a Consiliului Județean Constanța.

Pentru orice alte date și informații vă stăm la dispoziție.

Cu stimă,

Manager general,

Dr. Delia Roxana Cornea

A. Tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți

TARIFE VIZITARE	NIVEL TARIFE						CARD ACCES MULTIPLU	
		Tarif întreg lei	Tarif pensionari lei	Tarif Elevi/studenți lei	Tarif ghidaj Lei	Tarif foto/video Persoane juridice evenimente culturale	Adulți	Elevi, studenți
MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	75 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexele muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis	18 LEI pentru accesul în muzeu (sediu), complexele muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis
	MORMÂNTUL PICTAT HYPOGEU	16 lei	8 lei	4 lei	Nu este cazul	445 lei		
	EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC	25 lei	12 lei	6 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL ADAMCLISI	MONUMENTUL TRIUMFAL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	MUZEUL ADAMCLISI	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATEA TROPAEUM TRAIANI	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	Inclus în tariful de acces Monument si Muzeu	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL HISTRIA	MUZEUL HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
	CETATE HISTRIA	16 lei	8 lei	4 lei	75 lei	445 lei		
COMPLEXUL MUZEAL CARSIMUM HÂRȘOVA	MUZEUL CARSIMUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
	CETATE CARSIMUM	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA	CETATE CAPIDAVA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		
MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODA	CENTRUL HAMANGIA	14 lei	8 lei	4 lei	70 lei	418 lei		

B. Tarife pentru tranșe de bilete și carduri acces multiplu

Pentru achiziția de bilete și carduri de acces multiplu se aplică o reducere în raport de numărul de bilete și carduri de acces multiplu achiziționate, astfel:

- a. pentru tranșe până la 50 de bucăți se aplică tarifele aprobate la pct. A. Tarife acces muzee, puncte muzeale, monumente și cetăți
- b. pentru tranșe de la 51 la 160 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 20% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.
- c. pentru tranșe de la 161 la 250 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 25% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.
- d. pentru tranșe peste 251 bucăți (bilete acces si card multiplu de acces) se aplică o reducere de 30% din tariful aprobat. Reducerea se aplică la data achiziției.

Notă:

- a. Copii în vârstă de până la 7 ani au accesul gratuit la toate obiectivele Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța
- b. Elevii și studenții beneficiază de reduceri/gratuități privind accesul la toate obiectivele Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța, pe baza legitimației/carnetului de student/elev vizată la zi
- c. Adulții și copii cu handicap, precum și persoana care-i însoțește beneficiază de gratuitate la toate biletele de intrare, iar accesul se face în baza certificatului eliberat de autoritățile competente sau a oricăror acte doveditoare
- d. Pensionarii beneficiază de reduceri, conform tarifelor de mai sus, accesul este permis în baza ultimului cupon de pensie și a actului de identitate
- e. Tarifele pentru foto/video se referă la fotografierea și filmarea de către persoanele juridice pentru realizarea de evenimente culturale, albume, ghiduri turistice, cărți poștale, filme documentare și alte asemenea producții, precum și pentru diferite evenimente particulare (foto modeling, video clipuri muzicale și alte asemenea). Pentru persoanele fizice tariful foto/video este inclus în tariful biletului de vizitare.
- f. Pentru obiectivul Mormântul Pictat Hypogeu nu este disponibil serviciul de ghidaj.
- g. Cardul de acces multiplu se referă la un tarif aplicat pentru un pachet de obiective (pentru accesul în muzeu (sediu), complexele muzeale (muzee, cetăți) Histria, Adamlisi, Capidava, Carsium și Axiopolis) și include un singur acces la fiecare din obiectivele cuprinse în pachet. Cardul de acces multiplu este valabil până la data de 31 decembrie a anului achiziției acestuia.
- h. Se pot acorda gratuități/scutiri privind accesul, prin dispoziția sau la solicitarea Președintelui Consiliului Județean Constanța, cu ocazia unor evenimente deosebite/sărbători naționale, omagieri și/sau comemorări personalități ale culturii, evenimente de divertisment și sportive, concerte, festivaluri, spectacole, proiecție filme sau în cadrul unor programe social-educative, culturale, în funcție de capacitatea sau numărul de locuri disponibile
- i. Pentru instituțiile de cultură subordonate Consiliului Județean Constanța prețurile de vânzare a biletelor de intrare reprezintă prețurile finale.

- j. Pentru perioada în care la sediul Muzeului de Istorie națională și Arheologie Constanța se execută lucrări de reabilitare accesul vizitatorilor este interzis, sens în care nu este necesară aprobarea unui tarif de acces.

C. TARIFE DE COST PENTRU CONTRACTELE DE CERCETARE ARHEOLOGICĂ PREVENTIVĂ: SUPRAVEGHERE ARHEOLOGICĂ, CERCETARE ARHEOLOGICĂ, DIAGNOSTIC ȘI STUDIU ISTORICO-ARHEOLOGIC.

Costurile se stabilesc în funcție de suprafața afectată de proiect (conform documentației depuse) și potențialul arheologic al sitului. În funcție de gradul de dificultate al săpăturii, cantitatea estimată de material și logistica necesară.

Tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- I. activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru:
  - a. sit arheologic pluristratificat (oraș antic, castru, fortificație din piatră)
  - b. sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic)
- II. supraveghere arheologică
- III. diagnostic arheologic:
  - a. diagnostic arheologic intruziv;
  - b. studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic).

Pentru anul 2025 se aplică următoarele tarife:

Lucrări cercetare arheologică, așezare pluristratificată

Pentru investiții private și lucrări publice – 160 lei/ mp.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Lucrări cercetare arheologică, așezare unistratificată

Pentru investiții private și lucrări publice – 30 lei/ mp, dar nu mai puțin de 3.000 lei și nu mai mult de 900.000 lei - (3 ha)/ primul an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 30.000 mp tariful este de 900.000 lei/ primul an contractual , iar pentru următorii ani se aplica tariful de 30 lei/mp indiferent de suprafață.

Lucrări supraveghere arheologică

Pentru investiții private și investiții publice – 5 lei/ mp , dar nu mai puțin de 500 lei și nu mai mult de 250.000 lei/ an (5 ha)/an contractual

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 mp cu numărul de metri pătrați din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 50.000 mp tariful este de 250.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 5 lei/mp indiferent de suprafața.

Lucrări diagnostic arheologic intruziv

Pentru investiții private și lucrări publice – 1650 lei/ha, dar nu mai puțin de 5000 lei și nu mai mult de 310.000 lei (200 ha)/ an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 ha cu numărul de hectare din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 200 ha tariful este de 310.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 1650 lei/ha indiferent de suprafață.

Studiu istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)

Pentru investiții private și lucrări publice – 5 lei/ha, dar nu mai puțin de 5.000 lei și nu mai mult de 50.000 lei (10.000 ha)/ an contractual.

Valoarea finală a tarifului se determină prin multiplicarea tarifului pentru 1 ha cu numărul de hectare din documentația depusă de beneficiar.

Pentru suprafețe mai mari de 10.000 ha tariful este de 50.000 lei pentru primul an contractual, iar pentru următorii ani se aplica tariful de 5 lei/ha indiferent de suprafață.

Notă:

Există obligația asigurării de către beneficiar a accesului în teren, logisticii necesare (excavator cu cupă de taluz și muncitori), elemente de organizare de șantier (container, toaletă ecologică, generator etc).

Activitățile de cercetare se execută în funcție de situația din teren și de perioadele favorabile (temperatură, starea vremii), evaluării în condiții optime de vizibilitate în teren (se exclud perioadele din an în care terenurile sunt ocupate cu culturi agricole care împiedică identificarea de artefacte la suprafața solului).

Manager General,

Dr. Delia Roxana Cornea

**Muzeul de Istorie
Națională și Arheologie Constanța,
Piata Ovidiu, nr. 12/ Arhiepiscopiei 7**

Phone: +4 0241 614 562 / +4 0241 618 763

e-mail: minaconstanta@gmail.com / secretariat@minac.ro

**NOTA FUNDAMENTARE
pentru aprobarea tarifelor MINA CONSTANTA
pentru anul 2025**

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța propune revizuirea tarifelor aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției, precum:

- vânzarea de bilete/ abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video;
- lucrările științifice arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric – arheologic;

Necesitatea revizuirii tarifelor are în vedere faptul că în structura M.I.N.A.C. au intervenit o serie de modificări ca urmare a faptului că în cursul anului 2025 se vor deschide circuitului de vizitare două puncte muzeale noi (Mormântul Pictat Hypogeu și Cetatea Carsium), iar punctul Edificiul Roman cu Mozaic va fi redeschis publicului vizitator odată cu finalizarea proiectului de reabilitare.

Menționăm faptul că tarifele au fost determinate în urma raportului de analiză furnizat de un consultant expert contractat de instituția noastră. Atașăm prezentei note Raportul de consultanță întocmit de expert contabil, doamna Stanciu Antoanela.

Indicii de inflație comunicați de Institutul Național de Statistică pentru perioada 2021 - prezent sunt:

ANUL	INDICII PRETURILOR DE CONSUM- %	RATA INFLATIEI-%
2019	103,83	3,8
2020	102,63	2,6
2021	105,05	5,1
2022	113,80	13,8
2023	110,40	10,4
2024	105,59	5,6

În cazul biletelor cu preț redus (pentru acces vizitare muzee și puncte muzeale), s-au respectat dispozițiile legale în vigoare, respectiv acelea conform cărora pentru accesul în muzee elevii și studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% (art. 83 din Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar, alin.19 și art. art. 128 din Legea 199/2023 a învățământului superior).

Având în vedere practica instituțiilor de cultură de același gen, s-a agreat aplicarea unor tarife reduse și pentru pensionarii români care vizitează muzeele sau punctele muzeale. Reducerea pe care o poate suporta instituția este de 50% din tariful întreg.

Valoarea finală a tarifelor reduse pentru elevi/studenți și pensionari se va stabili prin aplicarea reducerii asupra tarifului întreg actualizat.

În ceea ce privește abonamentele de vizitare a obiectivelor MINA Constanța se menține mecanismul din anii anteriori deoarece considerăm că, acordarea unei reduceri de 25% din valoarea totală cumulată a tuturor tarifelor obiectivelor arheologice nu ar aduce atingere situației patrimoniale a instituției, ba chiar ar putea reprezenta un stimulent pentru creșterea numărului de vizitatori și, implicit, a veniturilor din activitate. Astfel, în situațiile excepționale în care vizitatorii aleg să viziteze toate obiectivele arheologice deschise publicului, menținem abonamentele care să includă această reducere, facilitând accesul unui număr mai mare de turiști la multiple atracții. La achiziționarea

abonamentelor, pensionarii, elevii și studenții beneficiază de reducerile stabilite pentru celelalte tarife.

Situația tarifelor determinate pentru anul 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video au fost ajustate pentru ca reducerile să fie unitare și se prezintă conform anexei.

O parte importantă a activității Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța o reprezintă cercetarea arheologică preventivă, activitate supusă unor reglementări interne și convențiilor europene cu dispoziții stricte privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic.

Desfășurarea activității de cercetare arheologică preventivă presupune trei etape:

1. Cercetare arheologică (săpătură), care poate fi pentru:
  - a. Așezări pluristratificate – oraș antic, castru, fortificație din piatră
  - b. Așezări unistratificate – necropolă, fortificație liniară, drum antic
2. Supraveghere arheologică
3. Diagnostic arheologic (evaluare),

Conform dispozițiilor legale aplicabile, cercetarea arheologică poate fi realizată doar de persoane cu expertiză, autorizate, respectiv de arheologi înscriși în Registrul Arheologilor din România și doar pe baza unui contract de cercetare și a unui proiect de cercetare avizat de către Comisia Națională de Arheologie (CNA) și doar cu o autorizație de cercetare emisă de către Ministerul Culturii.

Activitatea de cercetare propriu-zisă, desfășurată în teren, presupune supervizarea echipelor de muncitori, fotografiere, desene de specialitate, ridicări topografice, înregistrări pe fișe tip, împachetare materiale arheologice și alte asemenea.

O altă fază a cercetării arheologice preventive presupune, culegerea și spălarea, restaurarea, fotografierea și inventarierea bunurilor descoperite, prelucrarea documentației (foto, desen, topo, etc.), și efectuarea de analize interdisciplinare.

La final se întocmește raportul de cercetare, care se înaintează spre aprobare către Comisia Națională de Arheologie.

Toate aceste operațiuni implică o serie de cheltuieli în sarcina Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța (cheltuieli cu deplasarea personalului la locul desfășurare, cheltuieli cu materialele și uneltele utilizate pentru culegere, spălare, restaurare, fotografiere, desenare etc, cheltuieli ocazionate de întocmirea raportului de cercetare, cheltuieli cu întreținerea spațiului în care se redactează raportul etc). Toate aceste cheltuieli trebuie recuperate de la beneficiarii lucrărilor, pe baza unui calcul în funcție de suprafețele de teren și de tariful stabilit pe fiecare unitate de măsură.

În cazul așezărilor pluristratificate, consumul de resurse materiale este mult mai mare decât în cazul celor uni-stratificate, termenul de realizare a activității fiind mai lung, chiar dacă suprafețele cercetate sunt egale ca dimensiune. Astfel, pentru cercetarea arheologică preventivă se impune stabilirea tarifelor diferențiat pe tipul de sit (pluristratificată sau uni-stratificată).

Activitatea de supraveghere arheologică are drept scop înregistrarea patrimoniului arheologic descoperit pe parcursul unor lucrări de investiții, dintr-o arie dată și se realizează la cererea investitorului pe baza unui proiect ce cuprinde specificațiile asupra cărora părțile au căzut de acord. Realizarea supravegherii arheologice cuprinde operațiuni de documentare, proiectare și autorizare, deplasare în teren, monitorizare săpături de către arheologi atestați, efectuare fotografii, etc. Rezultatul se consemnează într-un raport de supraveghere arheologică care trebuie să cuprindă scopul lucrării, metodele și tehnici folosite, ilustrații, plan de situații, eventuale referiri la dreptul de autor și rezultatul supravegherii.

Și în cazul acestei activități, instituția utilizează resurse materiale însemnate, înregistrează costuri semnificative cu deplasarea personalului, cu materialele, bunurile și uneltele pe care le utilizează în cadrul acestei activități, cheltuieli generate de utilizarea spațiului în care se realizează redactarea raportului. Cheltuielile se recuperează de la investitori (beneficiari) pe baza tarifelor pe care le stabilește și în funcție de suprafața pe care s-a realizat supravegherea arheologică.

Diagnosticul arheologic reprezintă un tip de evaluare a patrimoniului arheologic care, în general, precede intervențiile asupra unui teren delimitat topografic sau într-un sit arheologic. Pe baza diagnosticului pot fi luate decizii importante asupra strategiilor privind gestionarea patrimoniului arheologic.

Diagnosticul arheologic îmbracă două forme:

- I. Diagnosticul documentar- studiu istoric- constă în identificarea potențialului arheologic al unui teren sau al unui sit. Activitatea de diagnosticare, este o evaluare de teren non- intruzivă care presupune colectarea informațiilor din toate sursele (scrise, grafice, fotografice), realizarea de hărți de risc arheologic asupra patrimoniului și consemnarea lor în raportul de diagnostic documentar.

Pentru realizarea acestei activități instituția suportă cheltuieli ocazionate de studierea materialului documentar, cu materialele și bunurile utilizate pentru întocmirea hărților, raportului de diagnostic, inclusiv cheltuieli cu electricitatea, abonamente de telefonie și internet etc.

Beneficiarii acestor lucrări suportă contravaloarea lucrărilor determinată în funcție de complexitatea lucrării, respectiv în funcție de suprafața terenului studiat și de tariful stabilit (care trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor pentru fiecare unitate de măsură stabilită). Și se apreciază valoarea științifică

- II. Diagnosticul arheologic intruziv- reprezintă acea activitate realizată de arheologi în teren ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței patrimoniului arheologic.

Pe baza diagnosticului arheologic intruziv se determină dimensiunile sitului, distribuirea în spațiu a patrimoniului, starea de conservare a monumentului și se realizează o fișă de sit arheologic. Pentru realizarea acestei activități este necesară prezența fizică în teren a arheologilor, supravegherea săpăturilor, fotografierea și întocmirea hărților topografice și consemnarea acestora, spălarea, marcarea, restaurarea, conservarea și împachetarea materialelor arheologice rezultate, precum și a concluziilor în cuprinsul raportului de diagnostic arheologic.

Ca și în cazul celorlalte activități, cheltuielile ocazionate de deplasarea personalului, de utilizarea resurselor materiale necesare inclusiv pentru întocmirea raportului, suportate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța trebuie recuperate de la beneficiarii lucrării pe baza tarifelor specifice pe care le practică instituția.

La determinarea tarifelor s-a plecat de la nevoia de a stabili și fundamenta tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru sit arheologic pluristratificată (oraș antic, castru, fortificație din piatră);
- sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic;
- supraveghere arheologică;
- diagnostic arheologic;
- diagnostic arheologic intruziv;
- studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic).

În vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, pentru activitățile ce presupun activități arheologice, studii și cercetări arheologice, s-au avut în vedere și s-au transmis consultantului, pentru analiză și determinare, inclusiv documentele contabile din perioada ianuarie – noiembrie 2024.

Pentru a calcula valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de instituție pentru activitățile/ lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza enunțată anterior și anume aceea că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât valoarea rezultatului patrimonial să fie pozitivă și cât mai mare.

Pentru recuperarea cheltuielilor, concomitent cu creșterea rezultatului patrimonial, este necesar ca Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la modificarea tarifelor practicate în prezent.

În vederea determinării noilor tarife s-a procedat întâi la stabilirea cuantumului cheltuielilor efectuate pentru fiecare dintre lucrările arheologice, cu distribuirea procentuală a cheltuielilor din

alte surse, care nu au fost acoperite prin aplicarea vechiului tarif (în funcție de ponderea veniturilor rezultate din fiecare tip de lucrare în total venituri din activități arheologice).

Apoi, în funcție de suprafețele (unitățile de măsură utilizate) pentru care s-au înregistrat veniturile în perioada analizată, s-au calculat valorile rotunjite ale tarifelor care ar permite acoperirea integrală a cheltuielilor.

Ținând cont că tarifele au avut la bază raportul consultantului expert, pentru unitățile de măsură stabilite și indicate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța și că în toate cazurile pentru toate activitățile de cercetare se întocmesc proiecte de lucrări care se supun avizării și la final se întocmesc rapoarte ale activității în care se consemnează constatările și concluziile, se recomandă și susținem utilizarea unor tarife minimale și maxime, pentru următoarele motive:

- în cazul activităților desfășurate pe suprafețe mici, mare parte dintre lucrări consumă același resurse ca și în cazul celor desfășurate pe suprafețe mai mari, cum ar fi: autorizarea, deplasările în teren, redactarea rapoartelor, fapt ce justifică aplicarea unor tarife minime.
- Pe de altă parte, chiar dacă volumul resurselor consumate crește odată cu suprafața de teren pentru care se realizează activitatea (mai multe deplasări în teren, un număr mai mare de planșe, fotografii, pagini ale raportului, alte materiale), nu se poate reține că numărul acestuia este direct proporțional cu suprafața terenului studiat/ cercetat.

De asemenea, avem în vedere ca, în cazul tarifelor stabilite pe baza costurilor entității, la nivelul instituției să se realizeze analize periodice a cheltuielilor publice în raport cu veniturile obținute din activitățile respective, pentru a putea adopta decizii informate și în beneficiul instituției.

Prezenta notă de fundamentare a fost întocmită și prin luarea în considerare a argumentelor expuse de consultantul expert în raportul întocmit.

Impactul financiar estimat al noilor tarife aplicabile biletelor de acces la punctele muzeale este unul pozitiv pentru instituție pentru anul 2025, iar la determinarea acestuia au fost avute în vedere inclusiv tarifele propuse pentru noile puncte muzeale care se vor deschide în acest an : Punctul Muzeal Cetate Carsium, Edificiul Roman cu Mozaic și Mormântul Pictat Hypogeu. La stabilirea calculului impactului financiar estimat la nivelul M.I.N.A. Constanța s-a avut în vedere numărul de vizitatori din anul anterior, iar datele se prezintă astfel :

- La sediul principal, datorită faptului că sediul principal este închis ca urmare a intrării în procesul de reabilitare, impactul financiar estimat este unul negativ, în sumă de : -230.000 lei.
- La Mormântul Pictat Hypogeu, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +116.000 lei.
- La Edificiul Roman cu Mozaic, se estimează un număr de circa 11.000 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +179.000 lei.

- La Monumentul Triumfal Adamclisi, se estimează un număr de circa 11.900 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +48.500 lei.
- La Muzeul Adamclisi, se estimează un număr de circa 7.300 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.900 lei.
- La Muzeu+Cetate Histria, se estimează un număr de circa 19.600 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +95.200 lei.
- La Muzeul Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +1.500 lei.
- La Cetatea Carsium, se estimează un număr de circa 350 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +2.800 lei.
- La Cetatea Capidava, se estimează un număr de circa 5.100 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +15.800 lei.
- La Centrul Hamangia Cernavodă, se estimează un număr de circa 700 vizitatori, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv, în sumă de : +8.200 lei.

Nu au fost avute în vedere veniturile din tarifele de ghidaj si foto/video intrucat sunt nesemnificative.

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din vanzarea estimata de bilete pentru vizitatori: **+260.000 lei.**

Tarife pentru cercetarea arheologica si impactul acestora.

TIP CONTRACT	SUPRAFATA TOTALA(m p)/REFERINTA 2024	TOTAL PREVIZIONAT 2025 (TARIFE REVIZUITE)	DIFERENTE/ IMPACT FINANCIAR ESTIMAT
CONTRACTE SUPRAVEGHERE	141.603mp	708.015 LEI	226.564 lei
CONTRACTE DIAGNOSTIC	247.000mp	407.550 lei	96.600 lei
CONTRACTE CERCETARE SIT PLURISTRATIFICATE	940mp	150.400 lei	32.044 lei

CONTRACTE CERCETARE SIT UNISTRATIFICAT	50.725mp	1.521.750 lei	456.542 lei
Total		2.787.715 LEI	+811.750 lei

Total impact financiar estimat pentru anul 2025 din activitatea de cercetare arheologica este de 811.750 lei.

Totalul estimat al impactului financiar estimat urmare a tarfelor propuse este de:

260.000+811.750=1.071.750 lei.

Față de cele arătate, apreciem oportună și legală modificarea tarifelor aprobate anterior de către C.J. Constanța prin hotărârea nr. 225/2024 a Consiliului Județean Constanța și care vor utilizate la nivelul Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța pentru anul 2025, sens în care le supunem analizei și aprobării dumneavoastră.

Atașăm prezentei propunerea de Anexă nr. 6c pentru hotărârea Consiliului Județean Constanța.

Manager general,

Dr. Delia Roxana Cornea

Contabil șef,

Ec. Adrian Filip

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL
ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12
CIF 19464753
Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196
e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

RAPORT DE CONSULTANȚĂ

Subsemnata **STANCIU ANTOANELA**, expert contabil cu sediul profesional în Constanța, Str. Alecu Russo nr. 12, posesoare a carnetului de expert contabil nr. 26646 eliberat de C.E.C.C.A.R. Filiala Constanta, am fost contractată pentru oferirea unor servicii de consultanță privind stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025 ale **MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA**.

Beneficiarul raportului de consultanță este **MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA** cu sediul în localitatea CONSTAȚA, jud.CONSTANȚA str. Piața Ovidiu, nr. 12, telefon 0241618643 e-mail achizitii@minac.ro, având cod fiscal 4301030, cont RO60TREZ24G670303200130X deschis la TREZORERIA CONSTANȚA.

Scopul acestui raport este de a asigura consultanță beneficiarului pentru a analiza și identifica metodele de calcul ale tarifelor aplicabile în anul 2025, justificarea alegerii acestora pe baza criteriilor de eficiență, transparență și aplicabilitate. Totodată, raportul va aborda fundamentarea tarifelor, având în vedere paramentrii relevanți și impactul acestora asupra activității beneficiarului, respectiv acordarea consultanței privind stabilirea și fundamentarea planurilor tarifare pentru anul 2025 ale **MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA**.

^ /

/

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Având în vedere intenția Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța de a revizui tarifele aplicabile în exercițiul financiar 2025 pentru activitățile autorizate, respectiv pentru serviciile, lucrările și alte activități specifice instituției (aprobate anterior prin HCJ Constanța nr. 225/2025), precum:

- vânzarea de bilete/ abonamente pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și complexurile muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/ video;

- lucrările arheologice care se referă la cercetare arheologică preventivă (pluristratificată și unistratificată), supraveghere arheologică, diagnostic arheologic și studiu istoric - arheologic,

În scopul oferirii de consultanță și, implicit, a unei recomandări privind metodele de calcul ale tarifelor, expertul contabil a analizat în primul rând hotărârile Consiliului Județean Constanța din perioada 2019 -2023, prin care au fost stabilite și aprobate tarifele și taxele anuale pentru intervalul 2019-2024. Astfel, s-a constatat că, în general, valorile acestora au rămas constante pe întreaga perioadă, modificările fiind nesemnificative și regăsindu-se doar în cazul prețurilor biletelor și abonamentelor de vizitare. De asemenea, toate tarifele, indiferent de activitatea pentru care au fost stabilite și perioada de aplicare, includ TVA.

În al doilea rând, în vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, atât în ce privește valoarea biletelor/ abonamentelor pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, în ceea ce privește activitatea de arheologie, au fost analizate documentele contabile relevante din perioada 2020 - noiembrie 2024, constatându-se că Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu ține o evidență contabilă analitic a veniturilor, respectiv a cheltuielilor pe fiecare tip de activitate și pentru fiecare punct de lucru. Din acest motiv, expertul contabil a fost pus în imposibilitate să identifice concret care surse cheltuielile directe ce intră în componența fiecărui tarif practicat de instituție și care este valoarea exactă a acestora sau de a determina valoarea cheltuielilor indirecte care pot fi alocate fiecărei activități.

Conform balanței contabile încheiate la 30.11.2024 s-a procedat la stabilirea rezultatului din activitatea proprie a instituției prin compararea valorii veniturilor realizate din activitate în perioada ianuarie - noiembrie 2024 (în suma de 2.658.310,79 lei) cu cea a cheltuielilor suportate din fonduri proprii în aceeași perioadă (în sumă de 3.249.412,04 lei). Cheltuielile suportate de

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

surse proprii au fost determinate prin scăderea cheltuielilor suportate din alte surse (din subvenții și finanțări de la buget) din totalul cheltuielilor înregistrate în balanța contabilă. Rezultatul activității, înregistrat la finalul lunii noiembrie 2024, este negativ.

Prin urmare, pentru a determina valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de către Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța în anul 2025, trebuie plecat de la premisa că valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să acopere cheltuielile înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât rezultatul patrimonial să fie pozitiv și, pe cât posibil, cât mai mare. Întrucât cheltuielile depășesc veniturile cu 591.101,25 lei, revizuirea tarifelor este oportună și necesară. De altfel, continua creștere a prețurilor bunurilor și a serviciilor achiziționate și utilizate de instituție pentru desfășurarea activității, justifică nevoia de revizuire a tarifelor.

➤ În scopul stabilirii tarifelor pentru 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus, a abonamentelor pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video, ținând cont că entitatea nu a înregistrat distinct pe fiecare punct de lucru cheltuielile ocazionate de realizarea acestor activități, este dificil de calculat cuantumul costurilor suportate pentru fiecare bilet vândut, cu atât mai mult cu cât au fost puse în vânzare bilete cu prețuri diferite de la un muzeu la altul sau în funcție de categoria de vizitatori.

Dat fiind că tarifele nu au mai fost actualizate de mai bine de patru ani și pentru că este extrem de dificil să se identifice o formulă simplă de calcul a cheltuielilor care intră în componența tarifelor în discuție, expertul contabil propune actualizarea acestora cu indicii de inflație anuală, aplicați de la ultima modificare, până în prezent (propunerea este inspirată de dispozițiile OUG 156/2024). Pentru a evita calculul cu mai multe zecimale, se recomandă aplicarea indicilor de inflație la valoarea tarifelor cu TVA inclus și după caz, rotunjirea valorilor rezultate prin majorare, astfel încât valoarea finală să nu conțină zecimale.

În principiu, dacă tarifele inițiale (cele care se actualizează) au fost stabilite pentru a acoperi toate cheltuielile legate de activitate, cum ar fi cheltuielile cu paza, cu întreținerea spațiilor în care se permite accesul vizitatorilor, cu bunurile și materialele etc, folosind indicii de inflație ar trebui să se compenseze creșterea costurilor generale.

Conform hotărârilor Consiliului Județean Constanța adoptate în perioada 2019 - 2023, pentru tarifele utilizate în anii 2019 - 2024, aplicate pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video, au intervenit următoarele modificări:

Pentru 2020, față de 2019

- ✓ Nu s-a operat nicio modificare, s-au menținut tarifele

Pentru 2021, față de 2020

- ✓ s- a introdus tariful de 50 lei pentru servicii ghidaj la MUZEUL (SEDIUL) și EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC (MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA)
- ✓ s-au modificat tarifele pentru abonamente la 60 lei pentru adulți și la 15 lei pentru elevi/ studenți
- ✓ s-au modificat tarifele de la MUZEUL CARSIUM HÂRȘOVA (de la 9 lei la 10 lei- tarif întreg, de la 4 lei la 5 lei - tarif pensionari, de la 2 lei la 2,50 lei - tarif elevi/studenți)
- ✓ s-au adăugat tarife de ghidaj - 50 lei și tarif foto/video - persoane juridice - 300 lei la MUZEUL CARSIUM HÂRȘOVA s-au adăugat tarife de ghidaj - 50 lei și tarif foto/video - persoane juridice evenimente culturale - 300 lei la MUZEUL CARSIUM HÂRȘOVA
- ✓ s-au modificat tarifele de la MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ (de la 9 lei la 10 lei- tarif întreg, de la 4 lei la 5 lei - tarif pensionari, de la 2 lei la 2,50 lei - tarif elevi/studenți)
- ✓ s-au introdus tarife pentru COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA - CETATE- tarif întreg - 10 lei, tarif pensionari - 5 lei, tarif elevi/ studenți, tarif ghidaj - 50 lei, tarif foto/ video- persoane juridice evenimente culturale - 300 lei

Pentru 2022, față de 2021

- ✓ NU s-au introdus tarife noi, iar cele vechi s-au menținut.

Pentru 2023, față de 2022

- ✓ s-a procedat la diminuarea valorii abonamentelor- la 50 lei pentru adulți și 12 lei pentru elevi studenți
- ✓ NU s-au mai aprobat niciun fel de tarife pentru EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC, respectiv pentru MUZEUL (SEDIUL) și EDIFICIUL ROMAN CU

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

**MOZAIC (MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA)**

- ✓ NU s-au aprobat tarife pentru MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ
- ✓ restul tarifelor s-au menținut

Pentru 2024, comparativ cu 2023

- ✓ NU s-a operat nicio modificare, s-au menținut tarifele vechi.

Prin HCJ Constanța nr. 225/19.12.2024 s-au aprobat aceleași tarife și pentru exercițiul financiar 2025. Cu toate acestea, pentru că anterior nu s-a efectuat o analiză a stabilirii acestora, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, a considerat necesar să revizuiască tarifele pe care le va utiliza în 2025 pentru activitățile autorizate.

- Printre altele, la stabilirea noilor tarife pentru anul 2025, este necesar a se avea în vedere că edificiul MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA a intrat într-un proces de reabilitare care va dura mai mulți ani, expoziția permanentă fiind închisă în prezent. Prin urmare, nu se justifică recalcularea tarifului pentru anul 2025.
- De asemenea, trebuie reținut că s-a deschis punctul muzeal MORMÂNTUL PICTAT CU HIPOGEU, pentru care, pe baza datelor puse la dispoziție, nu a existat posibilitatea calculării cheltuielilor directe și indirecte generate de întreținerea acestuia sau în strânsă legătură cu activitatea ce desfășoară. Vechiul tarif, aprobat pentru anul 2020 și apoi menținut până în 2023, era de 10 lei. În cazul acestuia, tariful pentru anul 2025 se poate determina prin aplicarea indicilor de inflație anuală asupra vechiului tarif.
- EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC a fost supus restaurării, urmând ca în perioada imediat următoare să fie deschis vizitatorilor. Vechile tarife pentru acest obiectiv au fost aprobate în 2019. La data prezentului raport se estimează o creștere a cuantumului cheltuielilor ocazionate de întreținerea edificiului (cu iluminatul, paza, monitorizare etc), fapt ce impune o majorare a tarifului actualizat. Pe baza consultării cu beneficiarul prezentei lucrări, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, se recomandă percepea unui tarif de 20 lei inclusiv TVA (tarif întreg), mai mare cu 10 lei decât cel rezultat doar prin actualizare cu indicii de inflație. Tarifele reduse se vor calcula aplicând aceleași formule ca și în cazul tarifelor stabilite pentru alte obiective arheologice. Pentru tariful de ghidaj și tariful foto/video evenimente persoane juridice se va aplica actualizarea cu indicii de inflație anuală.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Indicii de inflație comunicați de Institutul Național de Statistică pentru perioada 2021 - prezent sunt:

ANUL	INDICII PRETURILOR DE CONSUM-%	RATA INFLATIEI-%
2019	103,83	3,8
2020	102,63	2,6
2021	105,05	5,1
2022	113,80	13,8
2023	110,40	10,4
2024	105,59	5,6

• În cazul biletelor cu preț redus (pentru acces vizitare muzee și puncte muzeale), expertul contabil subliniază obligativitatea Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța de a respecta dispozițiile legale în vigoare, respectiv acelea conform cărora pentru accesul în muzee elevii beneficiază de tarife reduse cu minimum 75%, iar studenții beneficiază de tarife reduse cu 75%, (art. 83 din Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar, alin.19 și art. art. 128 din Legea 199/2023 a învățământului superior).

Pentru a evita utilizarea mai multor tarife și eventuala confuzie între acestea, se recomandă aplicarea aceleiași reduceri de 75% atât pentru elevi, cât și pentru studenți. Reducerea se aplică și în cazul abonamentelor.

Având în vedere practica instituțiilor de cultură de același gen, conform discuției cu reprezentanții Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța se agreează aplicarea

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/ fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

unor tarife reduse și pentru pensionarii care vizitează muzeele sau punctele muzeale. Reducerea maximă pe care o poate suporta instituția este de 50% din tariful întreg.

Valoarea tarifelor reduse pentru elevi/studenți și pensionari se va stabili prin aplicarea reducerii asupra tarifului întreg actualizat. În cazul acestor tarife, se recomanda calcul cu doua zecimale.

• Pentru anul 2025, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța a apreciat oportun să stabilească tariful pentru filmări și efectuare de fotografii în muzee, cu clădirile muzeelor sau în punctele muzeale, doar cu ocazia organizării de evenimente în scop comercial. Pentru evenimente culturale sau de promovare a muzeului sau a punctelor muzeale nu se vor percepe taxe.

• După consultare, expertul contabil împreună cu Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța au concluzionat că acordarea unei reduceri de 25% din valoarea totală cumulată a tuturor tarifelor obiectivelor arheologice nu ar aduce atingere situației patrimoniale a instituției, ba chiar ar putea reprezenta un stimulent pentru creșterea numărului de vizitatori și, implicit, a veniturilor din activitate. Astfel, în situațiile excepționale în care vizitatorii aleg să viziteze toate obiectivele arheologice deschise publicului, se pot solicita abonamente care să includă această reducere, facilitând accesul unui număr mai mare de turiști la multiple atracții.

La achiziționarea abonamentelor, pensionarii, elevii și studenții beneficiază de reducerile stabilite pentru celelalte tarife..

Situația tarifelor pentru anul 2025, respectiv a valorii biletelor la preț întreg sau redus pentru permiterea accesului vizitatorilor în muzee și punctele muzeale, pentru servicii de ghidaj și taxe foto/video , calculate conform recomandărilor menționate mai-sus, se prezintă astfel:

1

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL
 ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12
 CIF 19464753
 Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196
 e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

	Muzee/ Secții	Tarif întreg	Tarif pensionari (reducere 50% din tarif întreg)	Tarif elevi/stude nți (reducere 75% din tarif întreg)	Tarif ghidaj	Tarif foto/video în scopuri comerciale
MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA	MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA					
	MORMÂNTUL PICTAT HYPOGEU	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	-	-
	EDIFICIUL ROMAN CU MOZAIC	25,00 lei	12,50 lei	6,00 lei	75,00 lei	445,00 lei
COMPLEXUL MUZEAL ADAMCLISI	MONUMENTUL TRIUMFAL ADAMCLISI	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	MUZEUL ADAMCLISI	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	CETATEA TROPAEUM TRAIANI	gratuit	gratuit	gratuit	75,00 lei	445,00 lei

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

COMPLEXUL MUZEAL HISTRIA	MUZEU	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
	CETATE	15,00 lei	7,50 lei	3,50 lei	75,00 lei	445,00 lei
MUZEUL CARSIUM HARȘOVA	MUZEU	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
	CETATE	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
COMPLEXUL ARHEOLOGIC CAPIDAVA	CETATE	14,00 lei	7,00 lei	3,50 lei	70,00 lei	418,00 lei
MUZEUL AXIOPOLIS CERNAVODĂ	CENTRUL HAMANGIA	gratuit	gratuit	gratuit		

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/ fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

➤ O parte importantă a activității Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța o reprezintă cercetarea arheologică preventivă, activitate supusă unor reglementări interne și convențiilor europene cu dispoziții stricte privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic.

Desfășurarea activității de cercetare arheologică preventivă presupune trei etape:

- Cercetare arheologică (săpătură), care poate fi pentru:
  - ✓ Așezări pluristratificate – oraș antic, castru, fortificație din piatră
  - ✓ Așezări unistratificate – necropolă, fortificație liniară, drum antic
- Supraveghere arheologică
- Diagnostic arheologic (evaluare),

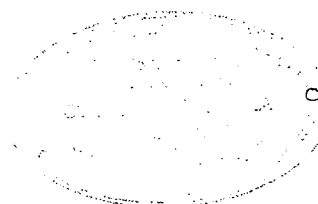
Conform dispozițiilor legale aplicabile, cercetarea arheologică poate fi realizată doar de persoane cu expertiză, autorizate, respectiv de arheologi înscriși în Registrul Arheologilor din România și doar pe baza unui contract de cercetare și a unui proiect de cercetare avizat de către Comisia Națională de Arheologie (CNA) și doar cu o autorizație de cercetare emisă de către Ministerul Culturii.

- Activitatea de cercetare propriu-zisă, desfășurată în teren, presupune supervizare echipe de muncitori, fotografiere, desene de specialitate, ridicări topografice, înregistrări pe fișe tip, împachetare materiale arheologice, etc.

O altă fază a cercetării arheologice preventive presupune culegerea și spălarea, restaurarea, fotografierea și inventarierea bunurilor descoperite, prelucrarea documentației (foto, desen, topo, etc.) și efectuarea de analize interdisciplinare.

La final se întocmește raportul de cercetare care se înaintează spre aprobare către CNA.

Toate aceste operațiuni presupun o serie de cheltuieli în sarcina Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța (cheltuieli cu deplasarea personalului la locul desfășurare, cheltuieli cu materialele și uneltele utilizate pentru culegere, spălare, restaurare, fotografiere, desenare etc, cheltuieli ocazionate de întocmirea raportului de cercetare, cheltuieli cu întreținerea spațiului în care se redactează raportul etc). Toate aceste cheltuieli trebuie recuperate de la beneficiarii lucrărilor, pe baza unui calcul în funcție de suprafețele de teren și de tariful stabilit pe fiecare unitate de măsură.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/ fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

În cazul așezărilor pluristratificate consumul de resurse materiale este mult mai mare decât în cazul celor uni-stratificate, termenul de realizare a activității fiind mai lung, chiar dacă suprafețele cercetate sunt egale ca dimensiune. Astfel, pentru cercetarea arheologică preventivă se impune stabilirea tarifelor diferențiat pe tipul de sit (pluristratificată sau uni-stratificată).

• Activitatea de supraveghere arheologică are drept scop înregistrarea patrimoniului arheologic descoperit pe parcursul unor lucrări de investiții, dintr-o arie dată și se realizează la cererea investitorului pe baza unui proiect ce cuprinde specificațiile asupra cărora părțile au căzut de acord. Realizarea supravegherii arheologice cuprinde operațiuni de documentare, proiectare și autorizare, deplasare în teren, monitorizare săpături de către arheologi atestați, efectuare fotografii, etc. Rezultatul se consemnează într-un raport de supraveghere arheologică care trebuie să cuprindă scopul lucrării, metodele și tehnici folosite, ilustrații, plan de situații, eventuale referiri la dreptul de autor și rezultatul supravegherii.

Și în cazul acestei activități, instituția utilizează resurse materiale însemnate, înregistrează costuri semnificative cu deplasarea personalului, cu materialele, bunurile și uneltele pe care le utilizează în cadrul acestei activități, cheltuieli generate de utilizarea spațiului în care se realizează redactarea raportului. Cheltuielile se recuperează de la investitori (beneficiari) pe baza tarifelor pe care le stabilește și în funcție de suprafața pe care s-a realizat supravegherea arheologică.

• Diagnosticul arheologic este un tip de evaluare a patrimoniului arheologic care, în general, precedă intervențiile asupra unui teren delimitat topografic sau într-un sit arheologic. Pe baza sa pot fi luate decizii importante asupra strategiilor privind gestionarea patrimoniului arheologic.

Diagnosticul arheologic îmbracă două forme:

✓ Diagnosticul documentar- studiu istoric- constă în identificarea potențialului arheologic al unui teren sau al unui sit. Activitatea de diagnosticare, este o evaluare de teren non-intruzivă care presupune colectarea informațiilor din toate sursele (scrise, grafice, fotografice), realizarea de hărți de risc arheologic asupra patrimoniului și consemnarea lor în raportul de diagnostic documentar.

Pentru realizarea acestei activități instituția suportă cheltuieli ocazionate de studierea materialului documentar, cu materialele și bunurile utilizate pentru întocmirea hărților,

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

raportului de diagnostic, inclusiv cheltuieli cu electricitatea, abonamente de telefonie și internet etc.

Beneficiarii acestor lucrări suportă contravaloarea lucrărilor determinată în funcție de complexitatea lucrării, respectiv în funcție de suprafața terenului studiat și de tariful stabilit (care trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor pentru fiecare unitate de măsură stabilită). Și se apreciază valoarea științifică

✓ Diagnosticul arheologic intruziv- reprezintă acea activitate realizată de arheologi în teren, ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței patrimoniului arheologic. Pe baza diagnosticului arheologic intruziv se determină dimensiunile sitului, distribuția în spațiu a patrimoniului, starea de conservare a monumentului și se realizează o fișă de sit arheologic. Pentru realizarea acestei activități este necesară prezența fizică în teren a arheologilor, supravegherea săpăturilor, fotografierea și întocmirea hărților topografice și consemnarea acestora, spălarea, marcarea, restaurarea, conservarea și împachetarea materialelor arheologice rezultate, precum și prezentarea concluziilor în cuprinsul raportului de diagnostic arheologic.

Ca și în cazul celorlalte activități, cheltuielile ocazionate de deplasarea personalului, de utilizarea resurselor materiale necesare inclusiv pentru întocmirea raportului, suportate de Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța, trebuie recuperate de la beneficiarii lucrării pe baza tarifelor specifice pe care le practică instituția.

Motivat de nevoia de a stabili și fundamenta tarifele de aplicat în exercițiul financiar 2025 pentru lucrările arheologice care se referă la:

- activitatea de cercetare arheologică preventivă pentru
  - ✓ sit arheologic pluristratificată (oraș antic, castru, fortificație din piatră)
  - ✓ sit arheologic uni-stratificat (așezare, necropolă, fortificație liniară de tip val/șanț, drum antic)
- supraveghere arheologică
- diagnostic arheologic
  - ✓ diagnostic arheologic intruziv
  - ✓ studiu istoric – arheologic (diagnostic arheologic teoretic)

Pentru o formulă o recomandare, expertul contabil a analizat hotărârile Consiliului Județean Constanța prin care s-au aprobat tarifele practicate de instituție în perioada 2019 – 2024, ocazie

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

cu care a constatat că instituția utilizează aceleași tarife din 2021, astfel cum au fost aprobate inițial prin HCJ Constanța nr. 119/2021 și menținute ulterior, urmare a aprobării anuale a acestora prin alte HCJC. Toate tarifele, indiferent de activitatea pentru care au fost stabilite și perioada de aplicare, includ TVA.

În vederea identificării variantei adecvate de stabilire a valorii tarifelor aplicabile, pentru activitățile ce presupun activități arheologice, studii și cercetări arheologice, au fost analizate inclusiv documentele contabile din perioada ianuarie – noiembrie 2024.

Expertul contabil apreciază că cea mai bună variantă de calcul ar fi cea bazată pe analiza costurilor instituției, înregistrate în contabilitate. În varianta adoptării unei astfel de metode, pentru un calcul cât mai corect, ținând cont că, în contabilitate toate cheltuielile sunt înregistrate la valoarea fără TVA, la fel și veniturile, se recomandă stabilirea tarifelor fără TVA, urmând ca acesta să se adauge ulterior.

O astfel de soluție s-ar dovedi utilă și în situația în care ar apărea modificări ale cotei de TVA aplicabile, instituția nemaifiind nevoită să revizuiască tarifele.

Conform informațiilor furnizate de balanțele contabile, rezultatul din activitatea proprie, înregistrat la finalul lunii noiembrie 2024, este negativ. Cheltuielile efectuate, suportate din surse proprii, depășesc veniturile din activitate cu 591.101,25 lei.

Pentru a calcula valoarea optimă a tarifelor ce ar trebui practicate de instituție pentru activitățile/ lucrările arheologice, expertul contabil a plecat de la ipoteza enunțată anterior conform căreia valoarea veniturilor realizate din lucrările efectuate trebuie să o acopere pe cea a cheltuielilor înregistrate și suportate din surse proprii, astfel încât valoarea rezultatului patrimonial să fie pozitivă și cât mai mare.

Din balanța contabilă încheiată la 30.11.2024 rezultă că valoarea lucrărilor arheologice realizate și facturate în anul 2024 este în suma de 1.975.965,04 lei fără TVA (74,33% din total venituri proprii) din care, conform datelor furnizate de personalul instituției:

- 481.451,00 lei (fără TVA) – lucrări de supraveghere arheologică
- 310.950,00 lei (fără TVA) – lucrări de diagnostic arheologic intruziv
- 1.183.564,00 lei (fără TVA) – lucrări de cercetare arheologică, sit arheologic pluristratificat și unistratificat.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Întrucât Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu ține o evidență analitică a veniturilor și în special a cheltuielilor, așa cum a rezultat din analiza materialului contabil analizat, nu s-au putut determina concret cuantumul cheltuielilor directe și indirecte, aferente fiecărei activități/lucrări executate. În consecință, expertul a apreciat că pentru fiecare tip de venit din activitatea proprie, instituția a suportat din fonduri proprii cheltuieli în valoare de 74,33% din totalul cheltuielilor, respectiv sumă de 2.415.287,97 lei fără TVA. Diferența dintre veniturile din lucrări arheologice și cheltuielile alocate procentual, în sumă de 439.322,97 lei fără TVA, reprezintă cheltuieli suportate din alte surse și necuprinse în tarife, astfel cum este prezentat mai jos.

Suprafețele (unitățile de măsură, după caz, stabilite de instituție) pentru care s-au înregistrat veniturile au fost calculate în funcție de valoarea lucrărilor realizate și tarifele practicate în 2024 din care a fost extras TVA.

Explicatii	Pondere în total venit lucrări arheologice %	Valoare fără TVA lei	Tarif/UM (aprobate) fata TVA lei	Suprafete
Lucrări supraveghere arheologică	24,37	481.451,00	168,07lei/50mp	2864,59 a câte 50mp
Lucrări diagnostic arheologic intruziv	15,74	310.950,00	1260,50 lei/ ha	246,69 ha
Lucrări cercetare arheologică, așezare pluristratificată	59,9	1.183.564,00	126,05 lei/mp	9389,64 mp
Total lucrări arheologice		1.975.965,00		
Cheltuieli suportate din surse proprii 74,33%		2.415.340,08		
Cheltuieli efectuate din alte surse (neincluse în tarif)		439.375,08		

Pentru recuperarea cheltuielilor, concomitent cu creșterea rezultatului patrimonial, este necesar ca Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la modificarea tarifelor practicate în prezent.

În vederea determinării noilor tarife s-a procedat întâi la stabilirea cuantumului cheltuielilor efectuate pentru fiecare dintre lucrările arheologice, cu distribuirea procentuală a cheltuielilor

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

din alte surse, care nu au fost acoperite prin aplicarea vechiului tarif (în funcție de ponderea veniturilor rezultate din fiecare tip de lucrare în total venituri din activități arheologice).

Apoi, în funcție de suprafețele (unitățile de măsură utilizate) pentru care s-au înregistrat veniturile în perioada analizată, s-au calculat valorile rotunjite ale tarifelor care ar permite acoperirea integrală a cheltuielilor.

Calculul este prezentat în tabelul de mai jos:

Total cheltuieli suportate din surse proprii	%	2.415.340,08 lei	Suprafete (UM)	Tarif recalculat /UM fara TVA
Cheltuieli pentru lucrări de supraveghere arheologică	24,37	588.506,32 lei	2864,59 a cate 50mp	205,00 lei/ 50 mp
Cheltuieli pentru lucrări diagnostic arheologic intruziv	15,74	380.092,76 lei	246,69 ha	1540,00 lei/ha
Cheltuieli pentru lucrări de cercetare arheologică, asezare pluristratificată	59,9	1.446.740,99 lei	9389,64 mp	155,00 lei/ha

Ținând cont că tarifele de mai sus au fost calculate pentru unitățile de măsură stabilite și indicate Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța și că în toate cazurile pentru toate cele trei activități se întocmesc proiecte de lucrări care se supun avizării și la final se întocmesc rapoarte ale activității în care se consemnează constatările și concluziile, se recomandă utilizarea unor tarife minimale și maximale, pentru următoarele motive:

- în cazul activităților desfășurate pe suprafețe mici, mare parte dintre lucrări consumă aceleași resurse ca și în cazul celor desfășurate pe suprafețe mai mari, cum ar fi: autorizarea, deplasările în teren, redactarea rapoartelor, fapt ce justifică aplicarea unor tarife minime.
- pe de altă parte, chiar dacă volumul resurselor consumate crește odată cu suprafața de teren pentru care se realizează activitatea (mai multe deplasări în teren, un număr mai mare de planșe, fotografii, pagini ale raportului, alte materiale), nu se poate reține că numărul acestuia este direct proporțional cu suprafața terenului studiat/ cercetat.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții instituției a rezultat că se dorește utilizarea unor tarife diferențiate în funcție de beneficiarul lucrării: tarif întreg pentru investițiile beneficiarilor privați și tarife reduse cu până la 50% pentru investițiile de utilitate publică realizate de autoritățile sau instituțiile publice locale sau județene.

11

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Tarifele reduse pentru investiții de utilități publice se referă la prețuri mai mici aplicate în cazul implementării proiectelor de utilități publice, cum ar fi apă, canalizare, electricitate sau gaz, pentru a sprijini dezvoltarea infrastructurii în diverse regiuni. Aplicarea acestora trebuie făcută cu multă prudență, pentru a nu afecta sustenabilitatea financiară a Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța.

Având în vedere că lucrările arheologice pentru investiții de utilitate publică nu au o frecvență mare, dar se realizează pe suprafețe mari, cheltuielile generate de efectuarea acestora nu ar putea fi considerate o povară semnificativă. Pentru început, tarifele ar putea acoperi doar o parte din costuri, dar pe măsură ce numărul de utilizatori va crește, procentul de recuperare a cheltuielilor va crește și el.

Pentru toate cele expuse mai sus, expertul contabil recomandă pentru 2025 aplicarea următoarelor tarife cu condiția ca beneficiarul prezentului raport să monitorizeze constant evoluția cheltuielilor și veniturilor generate de tarifele reduse și să le ajusteze după caz:

- ✓ *Lucrări cercetare arheologică, sit arheologic pluristratificat*
  - Pentru investiții private – 160 lei/ mp (fără TVA),
  - Pentru lucrări de utilitate publică – 100 lei/ mp (fără TVA)

- ✓ *Lucrări supraveghere arheologică*
  - Tarif aplicabil de 5 lei mp, dar nu mai puțin de 500 lei (fără TVA) și nu mai mult de 250.000 lei (fără TVA) pe an contractual. Pentru simplificarea calculelelor s-a optat pentru modificarea unității de măsură de la 50 mp la 1mp.

- ✓ *Lucrări diagnostic arheologic intruziv*
  - Pentru investiții private – 1550 lei/ha (fără TVA) , dar nu mai puțin de 5000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 310.000 lei (fără TVA)/ an contractual. Practic, limita maximă se aplică pentru suprafețe mai mari de 200 ha.
  - Pentru lucrări de utilitate publică – 1000 lei/ha (fără TVA), dar nu mai puțin de 5.000 lei(fără TVA) și nu mai mult de 200.000 lei (fără TVA)/ an contractual (echivalent 200 ha).

• Din analiza hotărârilor de Consiliul Județean Constanța se constată că tarifele pentru aceste activități și-au menținut valoarea stabilită inițial prin HCJ Constanța nr. 255/2021

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

Întrucât Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța nu a furnizat informații/documente din care să rezulte execuția în 2024 a unor lucrări de cercetare arheologică pentru așezare uni-stratificată și lucrări de studiu istoric-arheologic (teoretic), sau pe baza cărora să poată fi identificate cheltuielile suportate pentru aceste activități, expertul contabil propune actualizarea tarifelor cu indicii de inflație anuală, aplicați de la ultima modificare, până în prezent.

Pentru că vechile tarife conțin TVA și că instituția dorește stabilirea unor tarife la care să se adauge TVA, după actualizarea cu indicii de inflație anuală din valoarea rezultată se va extrage TVA. Fiind vorba de valori extrem mici, se recomandă ca valoarea finală să fie utilizată fără zecimale.

Tariful aprobat în prezent pentru cercetare arheologică pentru așezare uni-stratificată este de 25 lei/ mp (TVA inclus). Prin actualizare, valoarea tarifului cu TVA inclus devine, 34,86 lei/ mp. După extragerea TVA rezultă un tarif de 30 lei/ mp fără TVA.

Tarif aprobat în prezent pentru studiu arheologic (istoric) este de 2,5 lei/ha. Prin actualizare, valoarea tarifului cu TVA inclus devine, 3,5 lei/ ha. După extragerea TVA rezultă un tarif de 3,00 lei/ha fără TVA.

Ca și în cazul celorlalte tarife pentru cercetări arheologice, Muzeul de Istorie Națională și de Arheologie Constanța intenționează să aplice în 2025 tarife reduse cu până la 50% pentru lucrări aferente investițiilor de utilitate publică realizate de autorități sau instituții locale sau județene.

Utilizarea unor tarife reduse ar putea avea drept consecință imposibilitatea acoperirii costurilor ocazionate de lucrările efectuate. De regulă, recuperarea cheltuielilor în cazul tarifelor diminuate se face prin diversificarea surselor de venit sau a creșterii veniturilor care presupun atragerea de surse de finanțare, realizarea de venituri din alte surse.

Nici aceste lucrări nu au avut o cerere foarte mare din partea instituțiilor sau autorităților publice, prin urmare o diminuare a tarifelor în cazul acestora nu ar avea un impact semnificativ asupra cheltuielilor. Prin volum se realiza recuperarea cheltuielilor.

Ca și în cazul celorlate tarife pentru lucrări arheologice, pentru aceleași motive, în urma consultării beneficiarului prezentei lucrări se recomandă aplicarea următoarelor tarife pentru anul 2025:

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediul: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

✓ *Lucrări cercetare arheologică, așezare unistratificată*

- Pentru investiții private – 30 lei/ mp (fără TVA) , dar nu mai puțin de 3.000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 900.000 lei (fără TVA), echivalentul a 3 ha, cu condiția efectuării cercetării într-un an contractual.

- Pentru lucrări de utilitate publică – 15 lei/ mp (fără TVA), dar nu mai puțin de 3.000 lei fără TVA) și nu mai mult de 450.000 (fără TVA), ecivalent a 3 ha și cu condiția efectuării cercetării într-un an contractual.

✓ *Studiu istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)*

- Pentru investiții private – 3 lei/ha (fără TVA), dar nu mai puțin de 5.000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 30.000 lei fără TVA (echivalent pentru 10.000 ha)

- Pentru lucrări de utilitate publică – 3lei/ha (fără TVA), dar nu mai puțin de 3.000 lei (fără TVA) și nu mai mult de 30.000 lei (fără TVA), (echivalent pentru 10.000 ha)

În concluzie, potrivit celor de mai sus, în lipsa furnizării tuturor informațiilor esențiale, expertul contabil nu a putut oferi consultanță Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța în vederea fundamentării tuturor tarifelor pe baza costurilor, cu excepția celor pentru:

✓ *Lucrări cercetare arheologică, așezare pluristratificată*

✓ *Lucrări supraveghere arheologică*

✓ *Lucrări diagnostic arheologic intruziv*

În cazul :

✓ *Lucrărilor de cercetare arheologică, așezare unistratificată*

✓ *Studiului istoric arheologic (evaluare teren non intruzivă)*

✓ *Biletelor/ abonamentelor pentru acces în muzee și puncte muzeale, pentru taxe de ghidaj și taxe pentru foto/video evenimenete persoane juridice*

Determinarea tarifelor s-a realizat prin aplicarea indicilor de inflație asupra tarifelor a căror valoare nu s-a modificat în ultimii ani (anual CJ Constanța a aprobat aceleași tarife).

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

De reținut că pentru biletele/ abonamente de acces în muzeu, al taxelor de ghidaj, foto/video, tarifele au fost stabilite cu TVA inclus.

În cazul tarifelor pentru lucrări arheologice, expertul contabil a recomandat stabilirea acestora fără TVA inclus, pentru a nu fi necesară revizuirea în cazul modificării cotei de TVA.

Chiar dacă pentru majoritatea tarifelor s-a adoptat metoda actualizării cu indicii de inflație anuală, totuși, beneficiarul trebuie să ia în calcul faptul că inflația poate afecta diferit fiecare sector sau activitate. De exemplu, cheltuielile cu utilitățile, combustibilii sau materiile prime pot crește mult mai rapid decât inflația generală, în funcție de contextul economic și politic.

Reducerea acordată elevilor și studenților, este fundamentată pe dispozițiile legale aplicabile .

Instabilitatea politică și economică poate avea și ea un impact semnificativ asupra prețurilor, ceea ce poate face ca indicii de inflație să nu fie suficient pentru a compensa complet creșterea costurilor. În acest caz, expertul contabil consideră că în perioada următoare ar putea fi necesar să se regândească strategia de stabilire a tarifelor sau chiar să se implementeze ajustări suplimentare.

De asemenea, în cazul tarifelor stabilite pe baza costurilor se recomandă realizarea unei analize periodice a cheltuielilor instituției în raport cu veniturile obținute din activitățile respective, pentru a putea adopta decizii informate.

Aceeași recomandare este valabilă și în cazul tarifelor reduse stabilite de beneficiar pentru lucrările arheologice realizate pentru investițiile de utilitate publică realizate de autoritățile sau instituțiile publice locale sau județene. Aplicarea acestora trebuie făcută cu multă prudență, pentru a nu afecta sustenabilitatea financiară a Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța.

Având în vedere că lucrările arheologice pentru investiții de utilitate publică nu au o frecvență mare, dar se caracterizează prin volum, cheltuielile generate de efectuarea acestora nu ar putea fi considerate o povară semnificativă. Pentru început, tarifele ar putea acoperi doar o parte din costuri, dar pe măsură ce numărul de utilizatori va crește, procentul de recuperare a cheltuielilor va crește și el. O altă variantă ar fi cea a reducerii costurilor.

STANCIU ANTOANELA- BIROU EXPERT CONTABIL

ADRESA Sediu: CONSTANTA, STR. Alecu Russo . nr. 12

CIF 19464753

Tel/fax : 0341.172.886; 0774.463.690; 0722. 217.196

e-mail : antoanela_stanciu@yahoo.com; stanciuantoanela@gmail.com

---

În toate cazurile, ori de câte ori crește nivelul cheluielilor, pentru a nu risca o diminuare a rezultatului patrimonial, expertul contabil recomandă beneficiarului Muzeului de Istorie Națională și de Arheologie Constanța să procedeze la creșterea tarifelor.

Prezentul raport a fost întocmit astăzi 30.01.2025 în 2 (două) exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

STANCIU ANTOANELA

Expert contabil

11